

Profil ogólnoakademicki

Raport zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Nazwa kierunku studiów: historia

Nazwa i siedziba uczelni prowadzącej kierunek: Uniwersytet im. Jana
Kochanowskiego w Kielcach

Data przeprowadzenia wizytacji: 4-5.12.2024

Warszawa, 2024

Spis treści

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu	3
1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej	3
1.2. Informacja o przebiegu oceny	3
2. Podstawowe informacje o ocenianym kierunku i programie studiów	5
3. Propozycja oceny stopnia spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej określona przez zespół oceniający PKA	8
4. Opis spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej i standardów jakości kształcenia	9
Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się	9
Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się	14
Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie	24
Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry	28
Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie	31
Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku	34
Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku	36
Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia	38
Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach	42
Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów	45

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu

1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Przewodniczący: dr Elżbieta Jaskulska, członek PKA

członkowie:

1. prof. dr hab. Joanna Wojdon, ekspert PKA
2. dr hab. Danuta Konieczka-Śliwińska, ekspert PKA
3. dr Katarzyna Piątkowska, ekspert PKA
3. Paweł Napieralski, ekspert PKS ds. pracodawców
4. Monika Adamiec, ekspert PKA ds. studenckich
5. mgr Sara Zemczak, sekretarz zespołu oceniającego

1.2. Informacja o przebiegu oceny

Ocena jakości kształcenia na kierunku historia na profilu ogólnoakademickim realizowanym na Uniwersytecie im. Jana Kochanowskiego w Kielcach została przeprowadzona z inicjatywy Polskiej Komisji Akredytacyjnej w ramach harmonogramu prac określonych przez Komisję na rok akademicki 2024/2025. Poprzednia ocena programowa została przeprowadzona w roku akademickim 2021/2022. Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej uchwaliło wówczas Uchwałę nr 874/2022 z dnia 6 października 2022 r. i wydało ocenę pozytywną dla kierunku z okresem obowiązywania skróconym do dwóch lat.

Wizytację poprzedzono zapoznaniem się zespołu oceniającego z raportem samooceny przekazanym przez Władze Uczelni. Zespół odbył także spotkania organizacyjne w celu omówienia kwestii w nim przedstawionych, spraw wymagających wyjaśnienia z Władzami Uczelni oraz szczegółowego harmonogramu przebiegu wizytacji.

Ocena została przeprowadzona w trybie stacjonarnym. Wszystkie spotkania odbyły się zgodnie z procedurami przy udziale wszystkich członków zespołu oceniającego.

Wizytacja rozpoczęła się od spotkania z Władzami Uczelni. W trakcie wizytacji odbyły się spotkania ze studentami, z przedstawicielami samorządu studenckiego i studenckiego ruchu naukowego, nauczycielami akademickimi prowadzącymi kształcenie na ocenianym kierunku, z osobami odpowiedzialnymi za doskonalenie jakości kształcenia, funkcjonowanie wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia, publiczny dostęp do informacji publicznej oraz z przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego. Ponadto dokonano przeglądu wybranych prac dyplomowych i etapowych, przeprowadzono hospitację zajęć oraz dokonano przeglądu bazy dydaktycznej wykorzystywanej w procesie dydaktycznym. Przed zakończeniem wizytacji dokonano oceny stopnia

spełnienia kryteriów i sformułowano wstępne wnioski, o których Przewodnicząca zespołu oraz eksperci poinformowali Władze Uczelni na spotkaniu podsumowującym.

Podstawa prawna oceny została określona w załączniku nr 1, a szczegółowy harmonogram wizytacji, uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego, w załączniku nr 2.

2. Podstawowe informacje o ocenianym kierunku i programie studiów

Nazwa kierunku studiów	historia	
Poziom studiów (studia pierwszego stopnia/studia drugiego stopnia/jednolite studia magisterskie)	studia pierwszego stopnia	
Profil studiów	ogólnoakademicki	
Forma studiów (stacjonarne/niestacjonarne)	stacjonarne	
Nazwa dyscypliny, do której został przyporządkowany kierunek ^{1,2}	historia 100%	
Liczba semestrów i liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na danym poziomie określona w programie studiów	6 semestrów 180 ECTS	
Wymiar praktyk zawodowych ³ /liczba punktów ECTS przyporządkowanych praktykom zawodowym (jeżeli program studiów przewiduje praktyki)	4 ECTS/ 60 godz. (<i>dziedzictwo kulturowe, jego ochrona i promocja</i>) 4 ECTS/ 60 godz. (<i>historia medycyny</i>) 10 ECTS/ 150 godz. (<i>nauczycielska</i>)	
Specjalności / specjalizacje realizowane w ramach kierunku studiów	1. <i>dziedzictwo kulturowe, jego ochrona i promocja</i> 2. <i>historia medycyny</i> 3. <i>nauczycielska</i>	
Tytuł zawodowy nadawany absolwentom	licencjat	
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Liczba studentów kierunku	38	-
Liczba godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów ⁴	2481	-
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów	102 ECTS (<i>dziedzictwo kulturowe, jego ochrona i promocja</i>) 102 ECTS	-

¹ W przypadku przyporządkowania kierunku studiów do więcej niż 1 dyscypliny - nazwa dyscypliny wiodącej, w ramach której uzyskiwana jest ponad połowa efektów uczenia się oraz nazwy pozostałych dyscyplin wraz z określeniem procentowego udziału liczby punktów ECTS dla dyscypliny wiodącej oraz pozostałych dyscyplin w ogólnej liczbie punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów na kierunku

² Nazwy dyscyplin należy podać zgodnie z rozporządzeniem MNiSW z dnia 20 września 2018 r. w sprawie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych oraz dyscyplin artystycznych (Dz.U. 2018 poz. 1818).

³ Proszę podać wymiar praktyk w miesiącach oraz w godzinach dydaktycznych.

⁴ Liczbę godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów należy podać bez uwzględnienia liczby godzin praktyk zawodowych.

	(historia medycyny) 106 ECTS (nauczycielska)	
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom związanym z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów	143 ECTS (dziedzictwo kulturowe, jego ochrona i promocja) 143 ECTS (historia medycyny) 139 ECTS (nauczycielska)	-
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć do wyboru	74	-

Nazwa kierunku studiów	historia
Poziom studiów (studia pierwszego stopnia/studia drugiego stopnia/jednolite studia magisterskie)	studia drugiego stopnia
Profil studiów	ogólnoakademicki
Forma studiów (stacjonarne/niestacjonarne)	stacjonarne
Nazwa dyscypliny, do której został przyporządkowany kierunek^{5,6}	historia 100%
Liczba semestrów i liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na danym poziomie określona w programie studiów	4 semestry 120 ECTS
Wymiar praktyk zawodowych⁷ /liczba punktów ECTS przyporządkowanych praktykom zawodowym (jeżeli program studiów przewiduje praktyki)	2 ECTS/50 godz. (historia kultury i zarządzanie jej dobrami) 2 ECTS/50 godz. (wojskowe dziedzictwo kulturowe) 14 ECTS/ 150 godz. (nauczycielska)
Specjalności / specjalizacje realizowane w ramach kierunku studiów	1. historia kultury i zarządzanie jej dobrami 2. wojskowe dziedzictwo kulturowe

⁵ W przypadku przyporządkowania kierunku studiów do więcej niż 1 dyscypliny - nazwa dyscypliny wiodącej, w ramach której uzyskiwana jest ponad połowa efektów uczenia się oraz nazwy pozostałych dyscyplin wraz z określeniem procentowego udziału liczby punktów ECTS dla dyscypliny wiodącej oraz pozostałych dyscyplin w ogólnej liczbie punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów na kierunku

⁶ Nazwy dyscyplin należy podać zgodnie z rozporządzeniem MNiSW z dnia 20 września 2018 r. w sprawie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych oraz dyscyplin artystycznych (Dz.U. 2018 poz. 1818).

⁷ Proszę podać wymiar praktyk w miesiącach oraz w godzinach dydaktycznych.

	3. <i>nauczycielska</i>	
Tytuł zawodowy nadawany absolwentom	magister	
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Liczba studentów kierunku	22	-
Liczba godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów⁸	1551 godz. (<i>historia kultury i zarządzanie jej dobrami</i>) 1551 godz. (<i>wojskowe dziedzictwo kulturowe</i>) 1396 godz. (<i>nauczycielska</i>)	-
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów	73 ECTS (<i>historia kultury i zarządzanie jej dobrami</i>) 73 ECTS (<i>wojskowe dziedzictwo kulturowe</i>) 78 ECTS (<i>nauczycielska</i>)	-
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom związanym z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów	101 (<i>historia kultury i zarządzanie jej dobrami</i>) 101 (<i>wojskowe dziedzictwo kulturowe</i>) 87 (<i>nauczycielska</i>)	-
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć do wyboru	73 (<i>historia kultury i zarządzanie jej dobrami</i>) 73 (<i>wojskowe dziedzictwo kulturowe</i>) 78 (<i>nauczycielska</i>)	-

⁸ Liczbę godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów należy podać bez uwzględnienia liczby godzin praktyk zawodowych.

3. Propozycja oceny stopnia spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej określona przez zespół oceniający PKA

Szczegółowe kryterium oceny programowej	Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium określona przez zespół oceniający PKA ⁹ kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione
Kryterium 1. konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się	Kryterium spełnione częściowo
Kryterium 2. realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się	Kryterium spełnione częściowo
Kryterium 3. przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie	Kryterium spełnione
Kryterium 4. kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry	Kryterium spełnione
Kryterium 5. infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie	Kryterium spełnione
Kryterium 6. współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku	Kryterium spełnione
Kryterium 7. warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku	Kryterium spełnione
Kryterium 8. wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia	Kryterium spełnione
Kryterium 9. publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach	Kryterium spełnione
Kryterium 10. polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów	Kryterium spełnione częściowo

⁹ W przypadku gdy oceny dla poszczególnych poziomów studiów różnią się, należy wpisać ocenę dla każdego poziomu odrębnie.

4. Opis spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej i standardów jakości kształcenia

Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 1

Absolwenci kierunku historia prowadzonego na Uniwersytecie Jana Kochanowskiego w Kielcach uzyskują zaawansowaną wiedzę w dyscyplinie historia, osadzoną w specyfice dziejów regionu, a także opartą o zróżnicowane badania z zakresu historii Polski i powszechnej, prowadzone przez pracowników Instytutu Historii (m.in. w obszarze historii politycznej, gospodarczej, społecznej, historii wojskowości, nauki, medycyny, szkolnictwa, życia codziennego, historiografii). Zdobywają również umiejętności pozwalające rozwiązywać praktyczne problemy w sferach otoczenia społeczno-gospodarczego, związanych z wybranymi ścieżkami kształcenia. Koncepcja kształcenia zakłada osiągnięcie przez studenta zaawansowanej wiedzy z zakresu historii od pradziejów po XXI w i, w zależności od wybranej ścieżki kształcenia, przygotowuje do zawodu nauczyciela lub pracy w instytucjach kultury oraz w odpowiednich działach jednostek samorządowych i rządowych, a także w różnego typu mediach. Kierunek historia przygotowuje przyszłe kadry dla lokalnych instytucji publicznych, w tym oświatowych i kulturalnych, a także otwiera absolwentom możliwość dalszego kształcenia, w samych Kielcach oraz w innych ośrodkach akademickich, krajowych i zagranicznych. W ten sposób wpisuje się w misję i strategię Uczelni, zakładającą zachowanie ciągłości kulturowej, kształtowanie postaw obywatelskich, a także uczestnictwo w rozwoju społeczno-gospodarczym Kielc, regionu świętokrzyskiego i Polski.

Uczelnia prowadzi kształcenie na kierunku historia w obrębie trzech ścieżek merytorycznych na studiach I stopnia: *ścieżki nauczycielskiej*, *ścieżki dziedzictwo kulturowe, jego ochrona i promocja* oraz *ścieżki historia medycyny*. W ramach studiów II stopnia kontynuowana jest *ścieżka nauczycielska*; kształcenie niepowiązane z przygotowaniem do zawodu nauczyciela prowadzone jest na ścieżkach *historia kultury i zarządzanie jej dobrami* oraz *wojskowe dziedzictwo kulturowe*. Kształcenie w ramach wszystkich proponowanych ścieżek odpowiada specyfice dyscypliny historia, do której jest przyporządkowany kierunek. Studia w ramach *ścieżki nauczycielskiej* przygotowują do wykonywania zawodu nauczyciela, przy czym absolwent studiów I stopnia ścieżki nauczycielskiej, aby uzyskać kwalifikacje niezbędne do wykonywania zawodu nauczyciela historii, musi kontynuować studia na II stopniu w ramach tej samej ścieżki, co wyraźnie wskazane jest w koncepcji kształcenia. *Ścieżka nauczycielska* na II stopniu jest dostępna wyłącznie dla studentów, którzy ukończyli *ścieżkę nauczycielską* na I stopniu studiów. Absolwent ścieżki *nauczycielskiej* po zakończeniu studiów II stopnia jest przygotowany do wykonywania zawodu nauczyciela historii oraz nauczyciela drugiego przedmiotu – wiedzy o społeczeństwie w szkole podstawowej i ponadpodstawowej. Absolwenci ścieżek nienauczyielskich na poziomie I stopnia są przygotowani do pracy w instytucjach kultury (muzeach, wydawnictwach, galeriach sztuki, ośrodkach kreujących rozwój kultury) oraz w odpowiednich działach jednostek samorządowych i rządowych, a także w różnego typu mediach. W przypadku II stopnia zdobywają pogłębioną wiedzę historyczną pozwalającą na poszerzenie listy potencjalnych pracodawców o instytucje o charakterze naukowym. Absolwent studiów drugiego stopnia może podnosić kwalifikacje na studiach trzeciego stopnia (w Szkole Doktorskiej UJK).

Koncepcja i cele kształcenia na kierunku historia są zorientowane na potrzeby otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym w szczególności zawodowego rynku pracy, co jest wynikiem współpracy z interesariuszami wewnętrznymi i zewnętrznymi, w szczególności ze studentami i z pracodawcami. Efektem zainteresowania otoczenia społeczno-gospodarczego studiami medycznymi oraz medycznym rynkiem pracy jest nowowprowadzona do programu studiów ścieżka: *historia medycyny*.

Nauczanie i uczenie się z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość ma charakter suplementarny, uzupełniający kształcenie stacjonarne i dotyczy wybranych zajęć w ramach części realizowanych godzin lub rozwiązań stosowanych ad hoc, przy braku możliwości prowadzenia zajęć stacjonarnych (np. w przypadku kwarantanny, którą objęta była część studentów).

Efekty uczenia się są zgodne z koncepcją i celami kształcenia oraz dyscypliną historia, do których jest przyporządkowany kierunek, opisują, w sposób trafny, specyficzny, realistyczny i pozwalający na stworzenie systemu weryfikacji, wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne osiąmane przez studentów, a także odpowiadają właściwemu poziomowi Polskiej Ramy Kwalifikacji oraz profilowi ogólnoakademickiemu.

Kierunkowe efekty uczenia się odpowiadają przedstawionej koncepcji i celom kształcenia i są zgodne z ogólnoakademickim profilem studiów oraz charakterystyką dyscypliny naukowej historia. Efekty uczenia zostały poprawione w odpowiedzi na zalecenia przedstawione podczas wizytacji zespołu Polskiej Komisji Akredytacyjnej. Mimo, że rozwiązania wprowadzone w odpowiedzi na raport zespołu oceniającego były schematyczne i nie odnosiły się w pełni do zidentyfikowanych problemów (co zostało wskazane w uchwale PKA), w obecnie obowiązujących zestawieniach efektów uczenia się wyraźnie widać skuteczne wprowadzenie zaleceń uchwały Polskiej Komisji Akredytacyjnej. Aktualnie obowiązujące kierunkowe efekty uczenia były sukcesywnie ogłaszane w aktach uczelnianych. Przedmiotem oceny Zespołu Oceniającego PKA są efekty obowiązujące studentów rozpoczynających kształcenie w roku akademickim 2024/2025 zarówno na studiach I, jak i II stopnia. Zgodnie z zaleceniem PKA, wprowadzone zmiany zapewniły zgodność efektów uczenia się z właściwymi poziomami Polskiej Ramy Kwalifikacji, wprowadzając odpowiednio dla studiów I stopnia zaawansowany i dla studiów II stopnia pogłębiony stopień zakresu i głębi perspektywy poznawczej. Progres w obrębie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych został uwzględniony nie tylko przez mechaniczne wprowadzenia sformułowania odpowiedni „zaawansowany/a” i „pogłębiony/a”, ale również poprzez wprowadzenie dodatkowych treści, na przykład efekt uczenia się na poziomie studiów I stopnia z kategorii wiedza HIS1A_W07 „posiada w stopniu zaawansowanym wiedzę o zróżnicowanych metodach badawczych i narzędziach warsztatu badawczego historyka” zyskuje progres na poziomie II stopnia poprzez poszerzony zakres wiedzy dotyczącej metodyki historii - HIS2A_W07 „posiada pogłębioną i rozszerzoną wiedzę na temat różnych metod badawczych i narzędzi warsztatowych pozwalających na analizę i interpretację źródeł historycznych oraz innych wytworów cywilizacji przydatnych dla poznania danej epoki historycznej”.

Uwzględnione zostało zalecenie dotyczące poprawy sformułowania efektów w sposób jasny, precyzyjny i zrozumiały i rozdzielenia różnych rodzajów aktywności studenta pomiędzy odpowiednie kategorie charakterystyki kwalifikacji. Zmiany uwzględniają w szczególności wiedzę, kompetencje badawcze, komunikowanie się w języku obcym właściwym dla poziomu studiów (odpowiednio B2 i B2+ ESOKJ w odniesieniu do studiów I i II stopnia) i kompetencje społeczne - choć w prezentacji kierunkowych efektów uczenia się błędnie nazwane ogólnie “kompetencjami” - niezbędne w działalności naukowej i aplikacyjnej. W opisie niektórych efektów uczenia się, zwłaszcza z zakresu wiedzy, nie są jednak stosowane czasowniki operacyjne, wskazujące na czynności świadczące o

osiągnięciu efektów (np. HIS1A_W01 – „posiada [...] wiedzę”, W03 - „zna miejsce historii”, „rozumie [...] powiązania”).

Zgodnie z zaleceniem, w kartach przedmiotów (syllabusach) sformułowano efekty uczenia się dla poszczególnych zajęć, korespondujące z celami zajęć, możliwe do osiągnięcia i zweryfikowania. W odpowiedzi na zalecenia wskazane w uchwale PKA odstosowano również treść efektów przedmiotowych, np. po zaliczeniu przedmiotu *język łaciński* student „wykazuje znajomość w stopniu zaawansowanym fachowej terminologii łacińskiej” oraz „posiada umiejętność rozumienia wypowiedzi dotyczących treści historycznych w języku łacińskim.”. Porównanie efektów uczenia się dla przedmiotów pokrewnych – na przykład proseminariów, seminariów licencjackich i magisterskich – pokazuje jednak, że efekty dotyczące umiejętności badawczych są bardzo zbliżone do siebie, niezależnie od poziomu seminarium i przyjmują charakter mechanicznej kopii zapisów z efektów kierunkowych. Efekt sformułowany jako: „wyszukuje, analizuje, interpretuje, selekcjonuje, integruje informacje z zakresu nauk historycznych i pokrewnych, korzystając z bibliografii, baz danych archiwalnych i bibliotecznych, a także źródeł historycznych i literatury” jest powtarzany w niemal identycznym brzmieniu zarówno w odniesieniu do wszystkich seminariów, jak również w kartach zajęć dotyczących historii Polski i historii powszechnej poszczególnych epok. **Zaleca się** pełną weryfikację przedmiotowych efektów uczenia się i dostosowanie ich treści do specyfiki każdego z prowadzonych przedmiotów.

W kartach przedmiotów przygotowujących do prac dyplomowych (na podstawie przeprowadzonej analizy ich treści oraz rozmów z prowadzącymi) nie uwzględniono narzędzi humanistyki cyfrowej, które mogłyby istotnie wpłynąć na sposoby prowadzenia kwerend czy przetwarzania danych analogowych i cyfrowych. Również podczas hospitacji zajęć (obejmujących obserwacje i wywiady z prowadzącymi oraz studentami) jedynym zaobserwowanym narzędziem cyfrowym były prezentacje multimedialne, przygotowane przez prowadzących i zawierające materiał tekstowy oraz ilustracyjny.

Na tej podstawie **rekomenduje się**, aby szerzej uwzględnić rozwijanie kompetencji cyfrowych studentów nie tylko w zakresie prezentacji danych, lecz także prowadzenia kwerend, przetwarzania danych analogowych i cyfrowych oraz stosowania różnorodnych narzędzi humanistyki cyfrowej.

Analiza kart zajęć, a także rozmowy z nauczycielami akademickimi i studentami wykazały, że kierunkowy efekt uczenia się dotyczący znajomości zasad prawa autorskiego i ochrony własności intelektualnej (m.in. konieczność rzetelnego wykorzystywania źródeł), odnoszony jest jedynie do prac dyplomowych i ich weryfikacji za pomocą systemu antyplagiatowego - mimo iż nie występuje on w karcie żadnego z seminariów. W związku z tym **rekomenduje się**, by kompetencje w zakresie prawa autorskiego i ochrony własności intelektualnej (1) w szerszym zakresie uwzględnić w efektach uczenia się poszczególnych zajęć, w tym zwłaszcza zajęć z „przedmiotów w zakresie dyplomowania”, (2) odnosić nie tylko do kategorii wiedzy, lecz także kształtowania kompetencji społecznych i postaw, w tym etyki zawodowej; (3) kształtować i weryfikować również przy okazji tworzenia i weryfikowania prac etapowych.

Koncepcja kształcenia w zakresie przygotowania do wykonywania zawodu nauczyciela historii i wiedzy o społeczeństwie jest zgodna z Rozporządzeniem MNiSW z dnia 25 lipca 2019 roku w sprawie standardu kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela (Dz.U. 2019, poz. 1450). Efekty uczenia się zakładają przygotowanie do wykonywania zawodu nauczyciela historii w szkole

podstawowej na pierwszym stopniu studiów, natomiast na drugim stopniu studiów - do wykonywania zawodu nauczyciela historii w szkole ponadpodstawowej oraz nauczyciela wiedzy o społeczeństwie (przygotowanie do nauczania drugiego przedmiotu) w szkole podstawowej i ponadpodstawowej. Ogólne efekty uczenia się określone w rozporządzeniu MNiSW z dn. 25 lipca 2019 r. w sprawie standardu przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela zostały zdefiniowane przez Uczelnię jako dodatkowy zestaw efektów zarówno w przypadku studiów I, jak i II stopnia w odniesieniu do wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Natomiast w kartach zajęć umieszczono efekty szczegółowe z odpowiednim ich odniesieniem do efektów ogólnych.

Niemalże wszystkie zajęcia przygotowujące do zawodu nauczyciela uwzględniają efekty szczegółowe zamieszczone w rozporządzeniu MNiSW z dn. 25 lipca 2019 r. w sprawie kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela zgodnie z brzmieniem ww. rozporządzenia. Wyjątek stanowią zajęcia z dydaktyki drugiego przedmiotu (*dydaktyka wiedzy o społeczeństwie w szkole podstawowej i ponadpodstawowej*), praktyki zawodowej dydaktycznej śródrocznej w ramach *wiedzy o społeczeństwie (WOS) w szkole podstawowej*, praktyki zawodowej dydaktycznej śródrocznej w przypadku *wiedzy o społeczeństwie (WOS) w szkole ponadpodstawowej* i praktyki zawodowej dydaktycznej ciągłej do zajęć *wiedza o społeczeństwie (WOS) w szkole ponadpodstawowej*, gdzie zakładane efekty uczenia się zostały skonstruowane wadliwie. Mianowicie, sylabusy powyższych zajęć zawierają tylko niektóre ogólne efekty uczenia się określone w rozporządzeniu MNiSW z dnia 25 lipca 2019 roku w sprawie standardu kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela (Dz.U. 2019, poz. 1450), pomijając szczegółowe efekty uczenia się zdefiniowane przez standard dla poszczególnych zajęć. Co więcej, sylabusy tych zajęć zawierają efekty uczenia się spoza standardu, tzn. ogólne efekty uczenia się dla II stopnia studiów na kierunku historia. Na tej podstawie **zaleca się** sformułowanie efektów uczenia się dla wskazanych wyżej zajęć w sposób uwzględniający spełnienie wymogów standardu przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela poprzez uwzględnienie efektów uczenia się w brzmieniu określonym przez standard w efektach szczegółowych określonych dla następujących zajęć w ramach kształcenia na ścieżce nauczycielskiej: z dydaktyki drugiego przedmiotu (*dydaktyka wiedzy o społeczeństwie w szkole podstawowej i ponadpodstawowej*), praktyki zawodowej dydaktycznej śródrocznej do zajęć *wiedza o społeczeństwie (WOS) w szkole podstawowej*, praktyki zawodowej dydaktycznej śródrocznej do zajęć *wiedza o społeczeństwie (WOS) w szkole ponadpodstawowej* i praktyki zawodowej dydaktycznej ciągłej do zajęć *wiedza o społeczeństwie (WOS) w szkole ponadpodstawowej*.

Zalecenia dotyczące kryterium 1 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 1 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia	Ocena realizacji zalecenia (zalecenie zrealizowane / zalecenie niezrealizowane)
1.	Zaleca się pełne dostosowanie efektów	Poprawiono sformułowanie efektów uczenia się związanych z kierunkiem	zalecenie

	uczenia się do charakterystyk drugiego stopnia określonych dla 6 i 7 poziomu PRK.	kształcenia dostosowując ich treści do wymogów 6 lub 7 poziomu PRK poprzez wprowadzenie właściwych odniesień do charakteru osiąganych efektów, oraz progresu wiedzy, umiejętności i kompetencji.	zrealizowane
2.	Zaleca się sformułowanie dla zajęć i grup zajęć specyficznych, możliwych do osiągnięcia i zweryfikowania efektów uczenia się.	Poprawiono efekty uczenia się przewidziane dla poszczególnych zajęć, sformułowane efekty uczenia się są w większości specyficzne i możliwe do osiągnięcia i zweryfikowania.	zalecenie zrealizowane

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 1¹¹(kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione częściowo

Uzasadnienie

Koncepcja i cele kształcenia są zgodne ze strategią uczelni, mieszczą się w dyscyplinie historia, do której kierunek jest przyporządkowany, są powiązane z działalnością naukową prowadzoną w uczelni w tej dyscyplinie oraz zorientowane na potrzeby otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym w szczególności zawodowego rynku pracy.

Efekty uczenia się są zgodne z koncepcją i celami kształcenia oraz dyscypliną, do której jest przyporządkowany kierunek, opisują, w sposób trafny, specyficzny, realistyczny i pozwalający na stworzenie systemu weryfikacji, wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne osiągane przez studentów, a także odpowiadają właściwemu poziomowi Polskiej Ramy Kwalifikacji oraz profilowi ogólnoakademickiemu.

Efekty uczenia się w zakresie przygotowania do wykonywania zawodu nauczyciela i w większości przypadków zawierają pełny zakres ogólnych i szczegółowych efektów uczenia się zawartych w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy. Wyjątek stanowią zajęcia z dydaktyki Wiedzy o Społeczeństwie prowadzonych w ramach kształcenia na ścieżce nauczycielskiej na II stopniu studiów, które pomijają szczegółowe efekty uczenia się zdefiniowane przez standard dla poszczególnych zajęć.

Sformułowane poniżej rekomendacje nie mają wpływu na ocenę kryterium. Propozycja oceny kryterium spełnione częściowo wynika z nieprawidłowości dotyczących:

1) pełnego uwzględnienia w przedmiotowych efektach kształcenia zapisów specyficznych dla poszczególnych zajęć;

2) braku uwzględnienia w kartach przedmiotów zajęć z dydaktyki Wiedzy o Społeczeństwie prowadzonych w ramach kształcenia na ścieżce nauczycielskiej na II stopniu studiów szczegółowych efektów uczenia się zdefiniowanych przez standard dla poszczególnych zajęć.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Rekomendacje

1. Rekomenduje się rozwijanie kompetencji studentów w zakresie humanistyki cyfrowej umożliwiając rozwój znajomości narzędzi niezbędnych współcześnie w pracy historyka.
2. Rekomenduje się szersze uwzględnienie w programie studiów kompetencji w zakresie prawa autorskiego i ochrony własności intelektualnej, rozszerzający świadomość stosowania wskazanych przepisów we wszystkich utworach autorskich, a nie tylko ograniczonych do prac dyplomowych.

Zalecenia

1. Zaleca się pełną weryfikację przedmiotowych efektów uczenia się i dostosowanie ich treści do specyfiki każdego z prowadzonych przedmiotów.
2. Zaleca się formułowanie efektów uczenia dla zajęć na specjalności nauczycielskiej zgodnie ze standardem przygotowującym do wykonywania zawodu nauczyciela poprzez utrzymanie brzmienia określonym przez standard w efektach szczegółowych określonych dla wszystkich zajęć w ramach kształcenia na ścieżce nauczycielskiej.

Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 2

Treści programowe na kierunku historia prowadzonym na Uczelni na obu poziomach studiów są zgodne z efektami uczenia się oraz z aktualnym stanem wiedzy i metodyki badań w dyscyplinie historia, do której kierunek jest przyporządkowany, jak również z zakresem działalności naukowej Uczelni w tej dyscyplinie. Zgodnie z koncepcją kształcenia, treści programowe zorientowane są na historię lokalną i regionalną, w różnych jej aspektach i przejawach – np. historii społecznej, organizacyjnej, historii kultury, kobiet. Odwołują się do lokalnego dziedzictwa materialnego i niematerialnego, co łączy przekaz wiedzy z kształtowaniem postaw poszanowania dziedzictwa oraz z przygotowaniem do pełnienia ról zawodowych w regionie. W związku z powyższym oferowane treści wydają się dobrze wpisywać w założenia wiedzy ogólnej (WG) z zakresu historii. Student ma możliwość zdobycia wiedzy o dziejach regionu i ich różnorodnych aspektach (społecznych, kulturowych, organizacyjnych), co sprzyja realizacji efektów uczenia się w obszarze zakresu i głębi wiedzy. Lektura kart przedmiotów, prac dyplomowych i hospitacje zajęć wskazują, iż przekazywana wiedza bywa ograniczana do jednej perspektywy badawczej i interpretacyjnej, przy jednoczesnym deficycie krytycznego podejścia do literatury i źródeł. Taka sytuacja może utrudniać studentom osiągnięcie

pełnej zgodności z charakterystyką WG, która obejmuje również rozumienie zróżnicowanych podejść metodologicznych i zdolność do wieloaspektowej analizy zjawisk historycznych. Brak rozwiniętego warsztatu krytycznego, w szczególności umiejętności samodzielnego rozpoznawania różnych narracji i wielości interpretacji, odbiega od aktualnych standardów metodologii historii. **Rekomenduje się** położenie większego nacisku na kształtowanie krytycznego podejścia do różnych przekazów o przeszłości, uwzględniającego wiele perspektyw i racji oraz na sprobmatyzowanie narracji o przeszłości.

W przypadku zajęć na ścieżce nauczycielskiej treści programowe przewidziane dla większości zajęć tej ścieżki dla studiów I i II stopnia obejmują pełny zakres treści zawartych w rozporządzeniu MNiSW z dnia 25 lipca 2019 roku w sprawie standardu kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela. Na pierwszym stopniu studiów treści programowe uwzględniające dodatkowe zagadnienia spoza tych zawartych w rozporządzeniu MNiSW realizowane w ramach następujących zajęć: *kultura historyczna i warsztat badawczy nauczyciela historii*. Treści programowe w przypadku *dydaktyki WOS w szkole podstawowej i ponadpodstawowej, praktyki zawodowej dydaktycznej śródrocznej do zajęć wiedza o społeczeństwie (WOS) w szkole podstawowej, praktyki zawodowej dydaktycznej śródrocznej do zajęć wiedza o społeczeństwie (WOS) w szkole ponadpodstawowej, praktyki zawodowej dydaktycznej ciągłej do zajęć wiedza o społeczeństwie (WOS) w szkole ponadpodstawowej* nie umożliwiają osiągnięcia efektów uczenia się określonych w standardzie co wynika z faktu, że efekty uczenia się dla tych zajęć nie są spójne z efektami uczenia się zdefiniowanymi w standardzie. Ponadto, w niektórych przypadkach przyjęte treści programowe nie prowadzą do osiągnięcia nawet tych błędnie sformułowanych efektów uczenia się. Na przykład, w sylabusie *praktyki zawodowej dydaktycznej śródrocznej do zajęć wiedza o społeczeństwie (WOS) w szkole podstawowej* kategorii wiedzy ujęto następujący efekt szczegółowy: „zna klasyczne i współczesne teorie rozwoju człowieka, wychowania, uczenia się i nauczania lub kształcenia oraz ich wartości aplikacyjne w odniesieniu do uczniów szkoły podstawowej, przydatne podczas praktyk zawodowych śródrocznych z przedmiotu Wiedza o Społeczeństwie w szkole podstawowej”, dla którego nie przewidziano treści umożliwiających jego osiągnięcie. **Zaleca się** podjęcie działań naprawczych obejmujących dostosowanie w przypadku wskazanych praktyk nie tylko efektów uczenia się wskazanych w kryterium 1, ale również treści programowych zgodnie ze standardami kształcenia określonymi w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Zgodnie z rozporządzeniem w sprawie standardu kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela zajęcia z bloku psychologiczno-pedagogicznego na kierunku są zintegrowane z praktyką szkolną np. w formie projektu w przypadku zajęć na I stopniu z *psychologii ogólnej, psychologii rozwojowej i psychologii społeczno-wychowawczej, pedeutologii, diagnozy nauczycielskiej i pracy z uczniem ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, doradztwa edukacyjno-zawodowego*; w przypadku zajęć na II stopniu z *psychologicznych podstaw działalności nauczyciela szkoły ponadpodstawowej i pedagogicznych podstaw działalności nauczyciela szkoły ponadpodstawowej* (jest to odpowiednio 10 godz., 9 godz., i 16 godz., 10 godz., 10 godz., 10 godz., 9 godz., 8 godz. – łącznie 82 godz.). Zajęcia z dydaktyki szczegółowej (*dydaktyka historii w szkole podstawowej, dydaktyka historii w szkole ponadpodstawowej, dydaktyka WOS w szkole podstawowej i ponadpodstawowej*) są zintegrowane z praktyką szkolną.

Metody kształcenia przedstawione w sylabusach są zorientowane na studentów, motywują ich do aktywnego udziału w procesie nauczania i uczenia się oraz umożliwiają studentom osiągnięcie efektów uczenia się. Stosowane metody to m.in.: wykład, projekt własny, dyskusja, analiza przypadków,

prezentacja multimodalna, praca w grupach, dyskusja grupowa, burza mózgów, film, praca ze źródłem drukowanym.

Do wykonywania zawodu nauczyciela przygotowują praktyki zawodowe w łącznym wymiarze 360 godzin na studiach I i II stopnia. W przypadku studiów I stopnia prawidłowo wyodrębniono praktyki zawodowe powiązane z *kształceniem psychologiczno-pedagogicznym w szkole podstawowej* (30 godz./2 ECTS), następnie *praktyki zawodowe dydaktyczne z historii w szkole podstawowej* (120 godz./8 ECTS). Na studiach II stopnia praktyki zawodowe przygotowujące do wykonywania zawodu nauczyciela historii w szkole ponadpodstawowej i WOS w szkole podstawowej i ponadpodstawowej również zostały skonstruowane w sposób prawidłowy, tzn. zaplanowano praktyki zawodowe powiązane z *kształceniem psychologiczno-pedagogicznym w szkole ponadpodstawowej* (15 godz./1 ECTS), następnie *praktyki zawodowe dydaktyczne z historii w szkole ponadpodstawowej* (łącznie 45 godz./4 ECTS) oraz *praktyki zawodowe dydaktyczne z WOS w szkole podstawowej* (55 godz./6 ECTS) oraz *praktyki zawodowe dydaktyczne z WOS w szkole ponadpodstawowej* (35 godz./3 ECTS).

Dokumentacja regulująca zasady odbywania praktyk w ramach przygotowania do wykonywania zawodu nauczyciela w sposób precyzyjny określa te zasady: m.in. kryteria, które powinny spełniać szkoły przyjmujące studentów na praktyki; kryteria, które powinni spełniać opiekunowie praktyk w szkołach; zasady regulujące przeprowadzanie hospitacji praktyk przez pracowników Uczelni; dziennik studenckiej praktyki zawodowej dydaktycznej. Można zatem stwierdzić, że przyjęte zasady odbywania praktyk w ramach przygotowania do zawodu nauczyciela gwarantują odbywanie przez studentów praktyk w placówkach z odpowiednią infrastrukturą i wyposażeniem niezbędnym do osiągnięcia efektów uczenia się, a więc umożliwiają prawidłową realizację praktyk. Uczelnia przedstawiła dokumenty służące zaliczaniu praktyk nauczycielskich. Praktyki zaliczane są na podstawie przygotowanej przez studenta dokumentacji praktyk, w tym dzienniczka praktyk, jak i portfolio zawierające wykonane przez studenta zadania, np. opracowane konspekty lekcji.

Czas trwania studiów oraz nakład pracy mierzony łączną liczbą punktów ECTS jest zgodny z wymaganiami ustawowymi: 6 semestrów w przypadku studiów I stopnia / 180 ECTS w przypadku obu ścieżek nienauczyielskich oraz 186 ECTS dla ścieżki nauczycielskiej i 4 semestry / 120 ECTS dla wszystkich realizowanych ścieżek w przypadku studiów II stopnia). Program na studiach I stopnia obejmuje w przypadku ścieżek nienauczyielskich 2541 godz., dla ścieżki nauczycielskiej - 2631 godz. zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli, co odpowiednio 180 ECTS (ścieżki nienauczyielskie) oraz 186 ECTS (ścieżka nauczycielska). Na studiach II stopnia wymiar zajęć prowadzonych w bezpośrednim kontakcie nauczycieli akademickich i studentów obejmuje dla ścieżki nienauczyielskiej 1601 godz. i dla ścieżki nauczycielskiej 1546 godz., odpowiednio 64 ECTS i 62 ECTS. Liczba godzin zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i studentów określona w programie studiów jest zgodna z wymaganiami ustawy. Nakład pracy niezbędny do osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć i grup zajęć jest poprawnie oszacowany i zapewnia osiągnięcie przez studentów wszystkich efektów uczenia się.

Na obu poziomach studiów na ocenianym kierunku obowiązkowe dla wszystkich studentów zajęcia dotyczące historii uporządkowane są chronologicznie według epok historycznych – przy czym zajęcia i treści przedmiotowe stopnia drugiego nie powielają zajęć i treści z pierwszego poziomu studiów. Wchodzące w skład tego bloku zajęcia wprowadzające do warsztatu naukowego historyka umieszczone są w początkowych semestrach studiów. Również zajęcia w ramach ścieżek

nienauczycielskich oraz zajęcia bloków fakultatywnych uporządkowane są chronologicznie, co pozwalając bazować na treściach z bloku zajęć „podstawowych”.

Przyjęte formy zajęć, w szczególności powiązanie wykładów i konwersatoriów z historii poszczególnych epok (tj. 45 godz. konwersatorium i 30 godz. wykładu) oraz dominacja konwersatoriów w grupie zajęć fakultatywnych i związanych ze ścieżkami – zapewniają osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się, w tym osiągnięcie efektów uczenia się w zakresie umiejętności i kompetencji społecznych, a nie tylko wiedzy. Program studiów umożliwia wybór zajęć, którym przypisano punkty ECTS w wymiarze nie mniejszym niż 30% liczby punktów ECTS: 74 ECTS na studiach pierwszego stopnia oraz 73-78 ECTS na studiach II stopnia), konieczny do ukończenia studiów na danym poziomie, według zasad, które pozwalają studentom na elastyczne kształtowanie ścieżki kształcenia.

Studenci na obu poziomach studiów mają zapewniony wybór ścieżki - nienauczycielskiej lub nauczycielskiej i (ścieżka nauczycielska na studiach II stopnia jest kontynuacją tejże ścieżki ze studiów I stopnia, nie można jej wówczas rozpocząć), a także między blokami zajęć fakultatywnych: na studiach pierwszego stopnia obowiązuje wybór między *historią życia codziennego a historią wojskowości*, a na studiach II stopnia – między *historią ciała i cielesności a historią życia codziennego w wojsku na przestrzeni dziejów*. Studenci wybierają też proseminaria, seminaria i wykłady monograficzne oraz lektorat języka obcego (angielski, rosyjski, niemiecki, francuski i hiszpański). Na każdym poziomie studenci mają zapewnioną możliwość wyboru jednych zajęć z zakresu wsparcia uczenia się studenta: na studiach I stopnia – *podstawy studiowania* lub *radzenie sobie ze stresem*, a na studiach II stopnia – *tutoring* lub *coaching*. Zajęcia prowadzone są nawet w bardzo małych (dwuosobowych) grupach.

W programie studiów I i II stopnia zapewnione są w wymaganym wymiarze punktów ECTS zajęcia powiązane z prowadzoną w Uczelni działalnością naukową w dyscyplinie historia: w zależności od ścieżki – nauczycielskiej lub nienauczycielskiej – jest to odpowiednio 139 lub 143 ECTS na studiach I stopnia oraz 87 lub 101 ECTS na studiach II stopnia.

Program studiów obejmuje zajęcia poświęcone kształceniu w zakresie znajomości co najmniej jednego języka obcego – 4 semestry lektoratu na studiach I stopnia i 2 semestry na studiach II stopnia. Ponadto w programie przewidziano także translatorium. Dodatkowo jako zajęcia rozwijające umiejętności językowe można wskazać wykłady monograficzne prowadzone w języku angielskim, pozwalające doskonalić znajomość tego języka. Hospitacja tych zajęć potwierdziła, że kompetencje językowe studentów są wystarczające do uczestnictwa w tych zajęciach, a sposób ich prowadzenia, interakcje między wykładowcą a studentami, stosowane materiały dydaktyczne dodatkowo ułatwiają odbiór wykładanych treści oraz doskonalenie kompetencji językowych. Zapewniona również jest realizacja zajęć z dziedziny nauk społecznych, w wymiarze co najmniej 5 ECTS, a więc minimum określonego w wymaganiach MNiSW. Na studiach I stopnia na ścieżce nauczycielskiej spełnienie tego minimum zapewniają zajęcia z zakresu przygotowania psychologiczno-pedagogicznego: m.in. *psychologia* (6 ECTS). Na ścieżce nienauczycielskiej do grupy zajęć zaliczyć można: *podstawy prawne ochrony dóbr kultury* (1 ECTS), *geografia historyczna* (1 ECTS), *metodologia badań regionalnych* (1 ECTS), *nauki pomocnicze historii XIX-XX w.* (2 z 3 ECTS). Na studiach II stopnia zajęcia z dziedziny nauk społecznych obejmują *społeczeństwo obywatelskie – aspekty socjologiczne* (2 ECTS), *statystyka i demografia historyczna* (2 ECTS), *historia państwa i prawa polskiego do końca XVIII w. oraz w XIX-XX w.* (łącznie 3 ECTS), a więc łącznie 7 ECTS. W programie studiów nie wyodrębniono grupy zajęć z dziedziny nauk społecznych. **Rekomenduje się** wyraźne wskazanie w programie studiów zajęć osadzonych w dyscyplinach z dziedziny nauk społecznych.

W programie studiów zaplanowano zajęcia prowadzone z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. Grupa zajęć realizowana częściowo w tym trybie obejmuje zajęcia zarówno na studiach I

stopnia: *vademecum studiów historycznych* (konwersatorium, 20 godzin, w tym: 10 godzin e-learning), jak i II stopnia: *państwa epoki nowożytnej* (konwersatorium 25 godzin, w tym: 5 godzin e-learning); oraz *stosunki międzynarodowe po II wojnie światowej* (25 godzin wykład i konwersatorium, w tym: 5 godzin e-learning). Treści realizowane w formie e-learningu są wyróżnione w kartach przedmiotów (sylabusach zajęć) z *vademecum studiów historycznych* oraz *państw epoki nowożytnej*, natomiast karta przedmiotu *stosunki międzynarodowe po II wojnie światowej* określa wymiar takiej formy prowadzenia zajęć - 5 godzin zdalnie wobec 20 godzin stacjonarnych. Ze względu na komplementarny charakter wykorzystania metod i technik kształcenia na odległość uzyskane w ten sposób efekty kształcenia są weryfikowane razem z efektami uzyskiwanymi podczas zajęć prowadzonych stacjonarnie. Wymiar zajęć prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość jest zgodny z wymaganiami w tym zakresie, a ich dobór z punktu widzenia osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się jest właściwy w przypadku *vademecum studiów historycznych*, dotyczą bowiem kwestii aparatu naukowego publikacji, gdzie kluczowe jest śledzenie pracy z tekstem na monitorze, przekaz danych tekstowych, technicznych wskazówek dotyczących zapisu i organizacji pracy. W przypadku wykładów na studiach II stopnia, zastosowanie e-learningu w wymiarze 5 godzin w semestrze jest urozmaicheniem formy prowadzenia zajęć, co korzystnie wpływa na osiąganie efektów uczenia się. Zgodnie z przygotowanym przez Uczelnię zestawieniem, do wykonywania zawodu nauczyciela przygotowują zajęcia zorganizowane w Uczelni wraz z praktykami w wymiarze 975 godzin i 72 punktów ECTS (podana liczba godzin i punktów ECTS odnosi się wyłącznie do zajęć objętych efektami uczenia się określonymi standardem). Sumaryczna liczba godzin i punktów ECTS przewyższa zatem wytyczne podane w standardzie.

Do wykonywania zawodu nauczyciela przygotowują praktyki zawodowe w łącznym wymiarze 360 godzin na studiach I i II stopnia. Na studiach I stopnia wyodrębniono prawidłowo praktyki zawodowe powiązane z *kształceniem psychologiczno-pedagogicznym w szkole podstawowej* (30 godz./2 ECTS), następnie *praktyki zawodowe dydaktyczne z historii w szkole podstawowej* (120 godz./8 ECTS). Na studiach II stopnia praktyki zawodowe przygotowujące do wykonywania zawodu nauczyciela historii w szkole ponadpodstawowej i WOS w szkole podstawowej i ponadpodstawowej również zostały skonstruowane w sposób prawidłowy, tzn. ujęto praktyki zawodowe powiązane z *kształceniem psychologiczno-pedagogicznym w szkole ponadpodstawowej* (15 godz./1 ECTS), następnie *praktyki zawodowe dydaktyczne z historii w szkole ponadpodstawowej* (45 godz./4 ECTS) oraz *praktyki zawodowe dydaktyczne z WOS w szkole podstawowej* (55 godz./6 ECTS) oraz *praktyki zawodowe dydaktyczne z WOS w szkole ponadpodstawowej* (35 godz./3 ECTS).

Sekwencja zajęć ścieżki nauczycielskiej jest właściwa. Po kolei wprowadzone są następujące zajęcia z zakresu: *psychologii, pedagogiki, dydaktyki ogólnej, dydaktyki historii i wiedzy o społeczeństwie*.

Na kierunku historia wykorzystywane są różnorodne i specyficzne metody kształcenia. W ich doborze uwzględniono najnowsze osiągnięcia dydaktyki akademickiej, a w nauczaniu i uczeniu się są stosowane właściwie dobrane środki i narzędzia dydaktyczne wspomagające osiąganie przez studentów efektów uczenia się. Metody kształcenia wskazane w kartach zajęć odpowiadają formie zajęć: np. (np. wykład i konwersatorium). W ich stosowaniu wykorzystywany jest w sposób właściwy potencjał kształcenia z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość oraz dostępne narzędzia zapewniające osiąganie przez studentów efektów uczenia się. Warto przy tym zauważyć, że przyjęte metody kształcenia stymulują studentów do samodzielności i pełnienia aktywnej roli w procesie uczenia się, co potwierdzają hospitowane zajęcia, szczególnie o charakterze konwersatoryjnym. Pokazały one

zaangażowanie i współpracę zarówno studentów, jak i nauczycieli akademickich. W mało licznych grupach studenckich każda osoba miała możliwość zaprezentowania swojej wiedzy – i prowadzący do tego zachęcali. Hospitacje wykładów pokazały, że w nawet forma wykładowa przybiera formy dialogowe i pozwala na bieżąco uzyskiwać informację zwrotną od studentów oraz dostosowywać tempo i treści wykładowe do aktualnych możliwości, wiedzy i zainteresowań studentów.

Wypada jedynie powtórzyć rekomendację, by w większym stopniu zachęcać studentów do dyskusji nad przeciwstawnymi, zróżnicowanymi opiniami i interpretacjami, co umożliwi kształtowanie krytycznego podejścia do przekazów o przeszłości i pozwoli studentom lepiej spełnić wymagania efektów uczenia się charakterystycznych dla dyscypliny historia.

Zespół oceniający zauważył podczas hospitacji, że przy 3-osobowych rocznikach studentów nie jest możliwe zastosowanie wszystkich form aktywizujących, związanych z kształceniem umiejętności działania we współpracy. **Rekomenduje się** zatem podjęcie działań umożliwiających realne nabycie tych umiejętności przez wszystkich studentów ocenianego kierunku studiów.

Zajęcia prowadzone na kierunku historia umożliwiają przygotowanie do prowadzenia i udziału w działalności naukowej w zakresie dyscypliny, do której kierunek jest przyporządkowany, jak również przygotowanie do stosowania właściwych metod i narzędzi. **Rekomenduje się** szersze wykorzystanie w dydaktyce akademickiej zaawansowanych technik informacyjno-komunikacyjnych (nie tylko tekstowych) do prezentacji wyników badań oraz położenie nacisku na wdrożenie studentów do korzystania z narzędzi humanistyki cyfrowej.

Metody dydaktyczne stosowane w nauczaniu języka nowożytnego na ocenianym kierunku umożliwiają uzyskanie kompetencji w zakresie opanowania języka obcego co najmniej na poziomie B2 w przypadku studiów I stopnia i B2+ na poziomie studiów II stopnia.

W zakresie dostosowania procesu uczenia się do zróżnicowanych potrzeb grupowych i indywidualnych studentów w tym potrzeb studentów z niepełnosprawnością uczelnia stosuje wypracowane rozwiązania ujęte w ogólnouczelniane procedury. Ułatwieniem jest również pełne dostosowanie infrastruktury do potrzeb studentów z niepełnosprawnościami, jak również korzystanie z możliwości wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. Realizowaniu indywidualnych ścieżek kształcenia sprzyjają bardzo małe grupy studentów i dobry indywidualny kontakt z osobami prowadzącymi zajęcia.

Metody i techniki kształcenia na odległość, w przypadku zajęć kształtujących umiejętności praktyczne są wykorzystywane wyłącznie pomocniczo.

Efekty uczenia się dla praktyk na ocenianym kierunku zostały opracowane z podziałem na zakresy wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych, a także ze względu na umiejscowienie praktyk w planie studiów (praktyki śródroczne i praktyki ciągłe). Zestawy efektów uczenia się zostały opracowane oddzielnie dla modułu dydaktycznego i nie dydaktycznego w ramach, których studenci kształcą się na ocenianym kierunku. Efekty uczenia się opracowano odrębnie dla studiów I i II stopnia.

Treści programowe dla praktyk zawodowych są zbieżne z kierunkowymi efektami dla kierunku historia. Liczba punktów ECTS dla każdego rodzaju praktyk została określona w poszczególnych kartach zajęć. Przykładowo: praktyka dydaktyczna śródroczna na studiach I stopnia dotycząca przedmiotu WOS trwa 50 godzin (2 punkty ECTS), praktyka zawodowa psychologiczno-pedagogiczna (ciągła) trwa 50 godzin (2 punkty ECTS); praktyka zawodowa nie dydaktyczna (ciągła) na II stopniu studiów trwa 50 godzin (2 punkty ECTS).

Praktyki zawodowe dla studentów I stopnia studiów rozpoczynają się po zakończeniu 4 semestru, natomiast dla studentów studiów II stopnia - po semestrze 2.

Treści programowe dla różnych etapów praktyk oraz w zależności od modułów studiów zostały opracowane prawidłowo. Dobór miejsc praktyk jest odpowiedni: dla praktyk dydaktycznych są to instytucje oświatowe, natomiast studenci ścieżek nienauczycielskich realizują praktyki przeważnie w muzeach. Studenci odbywają praktyki najczęściej w instytucjach, z którymi Wydział Nauk Humanistycznych i Instytut Historii współpracują wiele lat. Procedura stanowiąca załącznik do regulaminu dokładnie określa charakter działalności instytucji, w której studenci mogą realizować praktyki. Prawidłowość doboru instytucji oceniana jest pod kątem możliwości osiągnięcia przez studenta założonych dla praktyk celów, treści i efektów uczenia się. Prawidłowy dobór instytucji przyjmujących studentów na praktyki zapewnia właściwą realizację praktyk.

Metody weryfikacji stopnia osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla praktyk są trafnie dobrane, pozwalają ocenić stopień osiągnięcia przez studenta efektów uczenia się określonych dla praktyk. Zaliczenie praktyk odbywa się na podstawie dokumentacji praktyk, w skład której wchodzi m.in. dziennik praktyk oraz karta informacyjna z przebiegu praktyk zawierająca ocenę opisową dotyczącą zdobytych w trakcie praktyk przez studenta umiejętności. Opiekun praktyk w miejscu ich realizacji w arkuszu osiągniętych efektów uczenia się ocenia (w skali ocen od 2 do 5) stopień osiągnięcia przez studenta każdego z efektów uczenia się określonych do praktyk. Opiekun wystawia także recenzję dotyczącą przebiegu praktyk. Recenzję opracowuje na podstawie wzoru przygotowanego osobno dla każdego rodzaju praktyk. Opracowane wzory recenzji ujęte są w ankiety, w których opiekunowie w miejscu odbywania praktyk oceniają stopień realizacji zadania, które student powinien osiągnąć dla realizacji określonych dla praktyk efektów uczenia się.

Dla praktyk realizowanych przez studentów ocenianego kierunku wyznaczono dwóch kierunkowych opiekunów praktyk – opiekun praktyk dydaktycznych dla studiów I i II stopnia oraz odpowiednio opiekun praktyk nie dydaktycznych. Za prawidłowość doboru liczby opiekunów praktyk w miejscu ich realizacji, w stosunku do liczby studentów odbywających praktyki odpowiada kierunkowy opiekun praktyk. Liczba kierunkowych opiekunów praktyk zapewnia prawidłowy nadzór nad przebiegiem praktyk.

Porozumienie (lub umowa) dotyczące studenckich praktyk zawodowych zawarte pomiędzy uczelnią, a zakładem pracy określa termin realizacji praktyk oraz cele, które student powinien osiągnąć. W dokumencie jednoznacznie zapisano, że do wyznaczenia zakładowego opiekuna praktyk zobowiązuje się instytucja przyjmująca na praktyki. Zadaniem opiekuna jest m.in. nadzorowanie przebiegu praktyk, a także wykonania przez studenta zadań wynikających z programu praktyk, które pozwolą studentowi osiągnąć określone dla praktyk efekty uczenia się.

Miejsca, w których studenci odbywają praktyki są dobrane trafnie, odpowiednio do charakterystyki kierunku, oraz poszczególnych modułów. Ich wyposażenie pozwala studentom na osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się.

Kompletna dokumentacja dotycząca praktyk łatwo dostępna jest na stronie internetowej Instytutu Historii UJK. Zawiera ona odpowiednie zarządzenia oraz załączniki, wszystkie informacje dotyczące procedur związanych z organizacją praktyk. Na stronie internetowej dostępna jest też informacja o zasadach hospitacji praktyk.

Hospitacje praktyk zawodowych przeprowadzane są telefoniczne przez osobę, z którą WNH ma podpisaną umowę na wykonanie hospitacji. Pytania zadawane w trakcie hospitacji są zgodnie z wykazem zawartym w ankiecie hospitacji praktyk opracowanej dla każdego z rodzaju praktyk

kierunku historia. Pytania dotyczą m.in. terminu rozpoczęcia praktyk, znajomości przez zakładowego opiekuna praktyk karty przedmiotu oraz instrukcji praktyk, a także zadań wykonywanych przez studenta w trakcie praktyk pod kątem możliwości określonych dla praktyk efektów uczenia się.

Uczelnia zapewnia studentom miejsca do realizacji praktyk w instytucjach, z którymi Instytut Historii w zakresie ocenianego kierunku współpracuje od wielu lat. Jeśli student sam proponuje miejsce odbywania praktyk, instytucja jest weryfikowana pod kątem możliwości osiągnięcia przez studenta zakładanych dla praktyk efektów uczenia się. Weryfikacji, według dokładnie określonych kryteriów, dokonuje dyrekcja Instytutu Historii i kierunkowy opiekun praktyk. W celach weryfikacji kierownictwo zakładu pracy wypełnia ankietę, w której m.in. proponuje osobę, która będzie pełnić rolę opiekuna praktyk. Osobę tę zatwierdza kierunkowy opiekun praktyk.

W porozumieniach (podpisywane są w sytuacji, gdy zakładowy opiekun praktyk nie otrzymuje wynagrodzenia od Uczelni za pełnienie tej funkcji) i umowach (zakładowy opiekun otrzymuje wynagrodzenie) podpisywanych z podmiotami udostępniającymi miejsca do realizacji praktyk, szczegółowo określono warunki, jakie instytucja musi zapewnić studentom realizującym w danym miejscu przedmiot. Miejsca pod kątem prawidłowości doboru względem efektów uczenia się określonych dla praktyk dokonuje kierunkowy opiekun praktyk.

Po zakończeniu praktyk zawodowych studenci oraz zakładowi opiekunowie praktyk wypełniają ankiety, w których oceniają przebieg praktyk oraz zgłaszają ewentualne uwagi. Ankiety stanowią podstawę do analizy, której dokonuje Kierunkowy Zespół ds. Jakości Kształcenia. W posiedzeniach KZJK (odbywają się przynajmniej raz w roku) biorą udział również studenci i przedstawiciele otoczenia społeczno-gospodarczego. Na podstawie analizy dokonywane są ewentualne zmiany w programie praktyk oraz przypisanych ich poszczególnym częściom efektów uczenia się.

Dokumentacja regulująca zasady odbywania praktyk w ramach przygotowania do wykonywania zawodu nauczyciela w sposób precyzyjny określa te zasady, m.in. kryteria, które powinny spełniać szkoły przyjmujące studentów na praktyki, kryteria, które powinni spełniać opiekunowie praktyk w szkołach, zasady regulujące przeprowadzanie hospitacji praktyk przez pracowników Uczelni, dziennik studenckiej praktyki zawodowej dydaktycznej. Można zatem stwierdzić, że przyjęte zasady odbywania praktyk w ramach przygotowania do zawodu nauczyciela gwarantują odbywanie przez studentów praktyk w placówkach z odpowiednią infrastrukturą i wyposażeniem niezbędnym do osiągnięcia efektów uczenia się, a więc umożliwiają prawidłową realizację praktyk. Uczelnia przedstawiła dokumenty służące zaliczaniu praktyk nauczycielskich. Praktyki zaliczane są na podstawie przygotowanej przez studenta dokumentacji praktyk, w tym dzienniczka praktyk, jak i portfolio zawierającego wykonane przez studenta zadania, np. opracowane konspekty lekcji.

Rozplanowanie zajęć jest zgodne z zasadami higieny pracy i umożliwia systematyczną naukę oraz efektywne wykorzystanie czasu przeznaczanego na udział w zajęciach i samodzielne uczenie się. Większość zajęć zgrupowanych jest w czterech pierwszych dniach tygodnia, piątki przeznaczone są głównie na praktyki śródroczne dla studentów ścieżki nauczycielskiej, a także na pracę własną studentów. Zajęcia rozpoczynają się o 8:00, a kończą nawet po 18:00. Plan nie przewiduje żadnej przerwy dłuższej niż 30, a czasem nawet żadnej dłuższej niż 15 minut. **Rekomenduje się** takie zaplanowanie zajęć, które umożliwiłoby studentom regenerację sił, gdy zajęcia trwają do późnych godzin popołudniowych.

Plany studiów odpowiednio przewidują czas przeznaczony na sprawdzanie i ocenę efektów uczenia się – w tym w szczególności w sesji egzaminacyjnej, na którą składa się z reguły 4-6 egzaminów – umożliwia weryfikację wszystkich efektów uczenia się oraz dostarczenie studentom informacji zwrotnej o uzyskanych efektach.

Organizacja procesu nauczania i uczenia się w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy jest zgodna z regułami i wymaganiami w zakresie sposobu organizacji kształcenia zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Zalecenia dotyczące kryterium 2 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 2 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia	Ocena realizacji zalecenia (zalecenie zrealizowane / zalecenie niezrealizowane)
1.	Zaleca się włączenie do procesu kształcenia metod dydaktycznych motywujących studenta do aktywnego udziału w procesie kształcenia i osiągania zaplanowanych efektów uczenia się.	Szkolenia dla pracowników, które zaowocowały zmianami w kartach przedmiotów, szerzej uwzględniających aktywizujące metody nauczania. Hospitowane zajęcia potwierdziły stosowanie metod aktywizujących.	zalecenie zrealizowane
2.	Zaleca się określenie warunków, jakie spełniać powinny placówki przyjmujące studentów na praktyki, kryteriów w oparciu, o które weryfikowane i kwalifikowane będą miejsca praktyk zaproponowane przez studentów, reguł przeprowadzania hospitacji praktyk przez pracowników Uczelni.	Określono warunki, które powinny zostać spełnione przez placówki przyjmujące studentów wyszczególniające wszystkie prowadzone w ramach kierunku praktyki oraz wskazano zasady ich weryfikowania i opublikowano na stronie Instytutu Historii UJK opisującą pełną procedurę praktyk na kierunku historia.	zalecenie zrealizowane

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 2 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione częściowo

Uzasadnienie

Treści programowe w zakresie przygotowania do wykonywania zawodu nauczyciela obejmują pełny zakres treści programowych zawartych w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach

wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy. Wyjątek stanowią następujące zajęcia prowadzone w ramach kształcenia na ścieżce nauczycielskiej: *dydaktyki WOS w szkole podstawowej i ponadpodstawowej*, praktyki zawodowej dydaktycznej śródrocznej z *przedmiotu Wiedza o Społeczeństwie (WOS) w szkole podstawowej*, praktyki zawodowej dydaktycznej śródrocznej z *przedmiotu Wiedza o Społeczeństwie (WOS) w szkole ponadpodstawowej*, praktyki zawodowej dydaktycznej ciągłej z *przedmiotu Wiedza o Społeczeństwie (WOS) w szkole ponadpodstawowej*, w których treści programowe nie odpowiadają standardowi ze względu na niewłaściwe sformułowanie efektów uczenia się przewidzianych dla praktyki zawodowej, a w przypadku niektórych zajęć (np. *Wiedza o Społeczeństwie (WOS) w szkole podstawowej*) nie przewidziano również treści umożliwiających osiągnięcie wszystkich wskazanych w sylabusie efektów szczegółowych.

Harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, a także liczba semestrów, liczba godzin zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i szacowany nakład pracy studentów mierzony liczbą punktów ECTS w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodu nauczyciela są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Metody kształcenia są zorientowane na studentów, motywują ich do aktywnego udziału w procesie nauczania i uczenia się oraz umożliwiają studentom osiągnięcie efektów uczenia się, w tym w szczególności umożliwiają przygotowanie do prowadzenia działalności naukowej lub udział w tej działalności.

Program, organizacja i nadzór nad realizacją praktyk zawodowych, dobór miejsc odbywania oraz środowisko, w którym mają miejsce, w tym infrastruktura, a także kompetencje opiekunów zapewniają prawidłową realizację praktyk oraz osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się, w szczególności tych, które są związane z nabywaniem kompetencji badawczych.

Program praktyk zawodowych, organizacja i nadzór nad ich realizacją, dobór miejsc odbywania oraz środowisko, w którym mają miejsce, w tym infrastruktura, a także kompetencje opiekunów, w zakresie przygotowania do wykonywania zawodu nauczyciela są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Organizacja procesu nauczania zapewnia efektywne wykorzystanie czasu przeznaczonego na nauczanie i uczenie się oraz weryfikację i ocenę efektów uczenia się.

Organizacja procesu nauczania i uczenia się w zakresie przygotowania do wykonywania zawodu nauczyciela jest zgodna z regułami i wymaganiami w zakresie sposobu organizacji kształcenia zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Sformułowane poniżej rekomendacje nie mają wpływu na ocenę kryterium. Propozycja oceny kryterium spełnione częściowo wynika z nieprawidłowości dotyczących 1) niewłaściwie sformułowanych treści programowych w przypadku niektórych zajęć obejmujących praktyki zawodowe na ścieżce nauczycielskiej, nie odpowiadających efektom uczenia się określonym zgodnie ze standardami kształcenia określonymi w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Rekomendacje

1. Położenie w treściach i formach nauczania nacisku na kształtowanie krytycznego podejścia do różnych przekazów o przeszłości, uwzględniającego wiele perspektyw i racji.
2. Wdrażanie studentów do korzystania z warsztatu badawczego humanistyki cyfrowej.
3. Wyraźne oznaczenie w programie studiów zajęć osadzonych w dyscyplinach z dziedziny nauk społecznych.
4. Zapewnienie studentom warunków regeneracji sił, gdy zajęcia trwają do późnych godzin popołudniowych.
5. Podjęcie działań umożliwiających wszystkim studentom ocenianego kierunku studiów realne nabycie umiejętności działania we współpracy.

Zalecenia

1. Zaleca się dostosowanie treści programowych wszystkich zajęć obejmujących praktyki zawodowe na ścieżce nauczycielskiej umożliwiające osiągnięcie efektów uczenia się przewidzianych dla praktyki zawodowej zgodnie ze standardami kształcenia określonymi w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie

Uczelnia stosuje formalnie przyjęte zasady rekrutacji opublikowane na stronach Biuletynu Informacji Publicznej UJK, będące wynikiem corocznie podejmowanych uchwał senatu uczelni. Informacje i warunki rekrutacji dostępne są również na dedykowanej rekrutacji stronie Uczelni. Uchwalone zasady są bezstronne i zapewniają kandydatom równe szanse w podjęciu studiów na kierunku.

Przy rekrutacji na studia I stopnia brane są pod uwagę wyniki egzaminu maturalnego z języka polskiego, matematyki, języka obcego oraz innego wybranego przedmiotu. Uczelnia uwzględniając głosy studentów i kadry akademickiej oraz zmiany demograficzne zrezygnowała ze wskazywania historii zdawanej na maturze na poziomie rozszerzonym jako obowiązkowego przedmiotu punktowanego w procesie rekrutacji. Odrębne warunki obowiązują kandydatów z tzw. „starą” maturą oraz z maturą międzynarodową. Uczelnia wprowadziła minimalny próg punktów koniecznych do zakwalifikowania się na studia na kierunku.

W zasadach rekrutacji na studia II stopnia na kierunku historia przewiduje się uwzględnienie oceny na dyplomie ukończenia studiów I stopnia (co najmniej 3,5) w przypadku absolwentów studia z dziedziny nauk humanistycznych, w przypadku absolwentów pozostałych studiów I stopnia uwzględnia się wynik rozmowy kwalifikacyjnej.

Przyjęte zasady są przejrzyste i selektywne oraz umożliwiają dobór kandydatów posiadających wstępną wiedzę i umiejętności na poziomie niezbędnym do osiągnięcia efektów uczenia się. Regulamin Studiów UJK przewiduje specyficzne warunki i procedury umożliwiające identyfikację efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów oraz ocenę ich adekwatności w zakresie odpowiadającym efektom uczenia się określonym w programie studiów. Również w przypadku tzw. procedury

przeniesienia stosowane są określone warunki i procedury uznawania efektów uczenia się uzyskanych w innej uczelni, w tym w uczelni zagranicznej, zapewniające możliwość identyfikacji efektów uczenia się oraz oceny ich adekwatności w zakresie odpowiadającym efektom uczenia się określonym w programie studiów.

Zasady i procedury dyplomowania są regulowane poprzez komplementarne dokumenty, obejmujące wszystkie aspekty procesu przygotowania i obrony pracy dyplomowej: Regulamin Studiów UJK; Regulamin Dyplomowania na Wydziale Humanistycznym UJK na studiach I i II stopnia oraz Zasady przygotowania prac dyplomowych (licencjackich i magisterskich) w Instytucie Historii. Zasady te dotyczą zarówno kwestii organizacyjnych (seminariów, ich wyboru, organizacji zajęć, obowiązków promotora), jak też merytorycznych wymogów stawianych pracom, a także minimalnej objętości oraz wymogów edytorskich. Są trafne, specyficzne (m.in. przez powiązanie tematyki ze ścieżkami kształcenia) i zapewniają potwierdzenie osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się na zakończenie studiów.

Zasady przygotowania prac dyplomowych z historii czynią wyraźne rozróżnienie między poziomem prac licencjackich i magisterskich. Prace te różnią się mają podstawą źródłową, minimalną objętością, zalecaną problematyką powiązaną z realizowaną w toku studiów specjalnością.

Przeanalizowane prace dyplomowe spełniają stawiane im wymagania w zakresie dostosowania do poziomu i profilu, efektów uczenia się oraz dyscypliny historia. Wielu pracom brakuje natomiast postawienia wyraźnego problemu badawczego i problemów szczegółowych, a także odniesienia się do różnych perspektyw badawczych i interpretacyjnych oraz szerszego zakotwiczenia w istniejących badaniach, również zagranicznych, z zakresu poruszanej problematyki. Skupiają się one na wąskiej bazie źródłowej i zdroworozsądkowych refleksjach. **Rekomenduje się** wprowadzenie wymogu precyzyjnego określenia problemu badawczego podejmowanego w pracy dyplomowej oraz pytań badawczych, uwzględniających istniejący stan i metodologię badań historycznych.

Ogólne zasady weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się oraz postępów w procesie uczenia się reguluje procedura obowiązująca w ramach WSZJK (Procedura oceny osiągania zakładanych efektów uczenia się: WSZJK-W/2), która obowiązuje od roku akademickiego 2023/2024. Przyjęte procedury są przejrzyste i zapewniają bezstronność, rzetelność i przejrzystość procesu weryfikacji oraz wiarygodność i porównywalność ocen. Zapobiegają również nierównemu traktowaniu studentów w procesie weryfikacji i oceniania efektów uczenia się, w tym wskazują rozwiązania umożliwiające adaptowanie metod i organizacji sprawdzania efektów uczenia się do potrzeb studentów z niepełnosprawnością.

Informacje dotyczące weryfikacji poszczególnych efektów uczenia się są zawarte w kartach przedmiotów, które stanowią podstawowe narzędzie określające sposoby osiągania przedmiotowych efektów uczenia się. Analiza prac etapowych wykazała, że przyjęte metody weryfikacji są różnorodne, specyficzne dla zajęć i zapewniają skuteczną weryfikację i ocenę stopnia osiągnięcia wszystkich efektów uczenia się – obejmują zarówno bieżącą rozmowę nauczającą, jak również prace pisemne (różnego rodzaju zadania testowe, a także eseje) oraz prace projektowe (np. scenariusz lekcji historii z przygotowaniem karty pracy w przypadku zajęć *dydaktyka historii w szkole podstawowej*) i zadania praktyczne (np. w przypadku zajęć *statystyka i demografia historyczna* jednym z elementów weryfikujących osiągnięcie efektów uczenia się jest, oprócz kolokwium, zestaw prac studenckich obejmujących np. obliczenia statystyczne). W uzasadnionych przypadkach ostateczna ocena jest wynikiem weryfikacji przeprowadzonej za pomocą wielu metod, np. w przypadku zajęć o charakterze konwersatorium *historia kultury XX w.* na ocenę ostateczną składa się ocena z kolokwium, aktywność

podczas zajęć i przygotowanie prezentacji multimedialnej, pozwalające na weryfikację zarówno efektów w zakresie wiedzy, jak i umiejętności oraz oceny osiągniętych kompetencji społecznych. Metody weryfikacji są właściwie dobrane do poszczególnych efektów uczenia się i umożliwiają sprawdzenie i ocenę przygotowania do prowadzenia działalności naukowej lub udziału w tej działalności. Nawet jeśli w kartach przedmiotów brakowało stosownych zapisów, prace etapowe wykazywały różnorodność, adekwatność do nauczanych treści, klarowne kryteria oceniania. W przypadku kształcenia językowego stosowane metody weryfikacji umożliwiają sprawdzenie i ocenę opanowania języka obcego co najmniej na poziomie B2 w przypadku studiów pierwszego stopnia i B2+ na poziomie studiów drugiego stopnia, ze szczególnym uwzględnieniem języka specjalistycznego.

Zasady dotyczące przekazywania studentom informacji zwrotnej dotyczącej stopnia osiągnięcia efektów uczenia się na każdym etapie studiów oraz na zakończenie poszczególnych są ujęte w obowiązującej procedurze WSZJK oraz w Regulaminie Studiów UJK. Zapisy regulaminu określają zasady postępowania w sytuacjach konfliktowych (podważanie oceny z egzaminu lub zaliczenia) związanych z weryfikacją i oceną efektów uczenia się oraz sposoby zapobiegania i reagowania na zachowania nieetyczne i niezgodne z prawem (ściąganie na egzaminie, plagiaty w przypadku prac dyplomowych). Jednakże nie przewidziano w nich monitorowania przestrzegania praw własności intelektualnej na wcześniejszych etapach kształcenia, zwłaszcza w odniesieniu do prac etapowych (co potwierdziły rozmowy z kadrą akademicką i studentami). W efekcie brakuje trybu postępowania w przypadku wykrycia plagiatu w zadaniach cząstkowych lub pracach zaliczeniowych, co może skutkować zbyt późnym wykrywaniem nieetycznych praktyk.

Z tego względu **rekomenduje się** wprowadzenie rozwiązań pozwalających na monitorowanie przestrzegania praw własności intelektualnej na wszystkich etapach kształcenia, nie tylko przy ocenie końcowej prac dyplomowych.

Metody weryfikacji efektów uczenia się w przypadku zajęć przygotowujących do wykonywania zawodu nauczyciela są zgodne z wymaganiami zawartymi w standardzie i umożliwiają pełną i kompleksową ocenę efektów uczenia się. Weryfikacja zajęć w bloku psychologiczno-pedagogicznym i w przypadku zajęć z dydaktyki szczegółowej odbywa się za pomocą zróżnicowanych narzędzi w odniesieniu do wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Najczęstszymi formami są: projekt własny, test zaliczeniowy, aktywność na zajęciach i kolokwium pisemne.

Weryfikacja osiągniętych efektów uczenia się w przypadku praktyk nauczycielskich (zarówno w przypadku praktyk psychologiczno-pedagogicznych, praktyk do wykonywania zawodu nauczyciela historii, jak i praktyk do wykonywania zawodu nauczyciela WOS), odbywa się za pomocą dziennika praktyk, opracowanych przez studenta konspektów lekcji, karty informacyjnej z przebiegu praktyki czy arkusz osiągnięć efektów uczenia się. Uczelniany koordynator praktyk dokonuje zaliczenia na podstawie opisowej opinii i ocen wystawionych przez nauczyciela-opiekuna (w karcie informacyjnej z przebiegu praktyki i arkusza osiągnięć efektów uczenia się) szkoły, w której student odbywa praktykę.

Prace etapowe i egzaminacyjne, projekty studenckie, dzienniki praktyk oraz prace dyplomowe powstające na kierunku historia, jak również udokumentowana pozycja absolwentów na rynku pracy lub ich dalsza edukacja potwierdzają osiągnięcie efektów uczenia się. Prowadzący zajęcia i kadra zarządzająca wskazują na regularne, bieżące kontakty z absolwentami, zatrudnionymi w szkołach i instytucjach regionu. Sprzyjają temu wizyty o różnym charakterze w tych placówkach, jak również częsta współpraca z absolwentami podczas organizacji i realizacji praktyk zawodowych zarówno na ścieżce nauczycielskiej, jak i ścieżkach nienauczyielskich.

Zalecenia dotyczące kryterium 3 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 3 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia	Ocena realizacji zalecenia (zalecenie zrealizowane / zalecenie niezrealizowane)
1.	Zaleca się określenie jasnych wymagań merytorycznych dotyczących prac dyplomowych, wskazujących jednoznacznie na progres wiedzy i umiejętności między studiami I i II stopnia.	Opracowano <i>Zasady przygotowania prac dyplomowych (licencjackich i magisterskich) w Instytucie Historii</i>	zalecenie zrealizowane

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 3 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Stosowane są formalnie przyjęte i opublikowane, spójne i przejrzyste warunki przyjęcia kandydatów na studia, umożliwiające właściwy dobór kandydatów, zasady progresji studentów i zaliczania poszczególnych semestrów i lat studiów, w tym dyplomowania, uznawania efektów i okresów uczenia się oraz kwalifikacji uzyskanych w szkolnictwie wyższym, a także potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych w procesie uczenia się poza systemem studiów.

System weryfikacji efektów uczenia się umożliwia monitorowanie postępów w uczeniu się oraz rzetelną i wiarygodną ocenę stopnia osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, a stosowane metody weryfikacji i oceny są zorientowane na studenta, umożliwiają uzyskanie informacji zwrotnej o stopniu osiągnięcia efektów uczenia się oraz motywują studentów do aktywnego udziału w procesie nauczania i uczenia się, jak również pozwalają na sprawdzenie i ocenę wszystkich efektów uczenia się, w tym w szczególności przygotowania do prowadzenia działalności naukowej lub udział w tej działalności.

Metody weryfikacji efektów uczenia się w zakresie przygotowania do wykonywania zawodu nauczyciela są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Prace etapowe i egzaminacyjne, projekty studenckie, dzienniki praktyk, prace dyplomowe, studenckie osiągnięcia naukowe lub inne związane z kierunkiem studiów, jak również udokumentowana pozycja absolwentów na rynku pracy lub ich dalsza edukacja potwierdzają osiągnięcie efektów uczenia się.

W opisie stanu faktycznego sformułowano rekomendacje, które nie mają wpływu na ocenę poziomu spełnienia kryterium.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Rekomendacje

1. Wprowadzenie wymogu precyzyjnego określenia problemu badawczego podejmowanego w pracy dyplomowej oraz pytań badawczych, uwzględniających istniejący stan i metodologię badań historycznych.
2. Wprowadzenie monitorowania przestrzegania praw własności intelektualnej w pracach pisemnych przygotowywanych przez studentów na wszystkich etapach kształcenia.

Zalecenia

Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 4

Zajęcia na ocenianym kierunku prowadzą nauczyciele akademicki zatrudnieni w Instytucie Historii UJK w Kielcach, wspomagani przez pracowników innych jednostek Uczelni (głównie pedagogów, psychologów, filologów). Zasadniczy trzon kadry dydaktycznej w roku akademickim 2024/2025 stanowi 26 pracowników badawczo-dydaktycznych Instytutu (w tym 25 na pełnym etacie i 1 osoba na połowie etatu) oraz 19 pracowników innych instytutów/jednostek. Posiadają oni udokumentowany dorobek naukowy w dyscyplinie historia i doświadczenie zawodowe w zakresie tej dyscypliny, umożliwiające prawidłową realizację zajęć, w tym nabywanie przez studentów kompetencji badawczych. W Jednostce prowadzone są bowiem badania naukowe obejmujące wszystkie główne epoki historyczne (od starożytności po historię współczesną), a także badania z zakresu historii regionalnej, historii Europy Środkowo-Wschodniej, historii nauki, dziejów społeczeństwa i kultury.

Struktura kwalifikacji oraz liczebność kadry w stosunku do liczby studentów umożliwia prawidłową realizację zajęć. Na 26 pracowników Instytutu Historii: 7 posiada tytuł naukowy profesora, 16 ma stopień doktora habilitowanego, a 3 stopień doktora. Pomimo stosunkowo małolicznej kadry zachowana jest dobra proporcja pomiędzy poszczególnymi grupami badaczy (ok. ¼ stanowią profesorowie zwyczajni, przy 1/6 badaczy z grupy najmłodszej). Struktura ta, przy 60 studentach, którzy aktualnie studiują na kierunku historia, nie daje jednak dobrej proporcji w relacji liczby pracowników na 1 studenta (w roku odbywania wizytacji przypada tylko 2,30 studenta na 1 nauczyciela akademickiego) i częściowo utrudnia realizację wszystkich form zajęć, jak np. zastosowanie metody pracy grupowej.

Realizowane przez pracowników IH zadania dydaktyczne powiązane z ich zainteresowaniami badawczymi, posiadanymi kwalifikacjami i doświadczeniem. Zgodnie z obowiązującymi w Jednostce zasadami zajęcia z historii epok powierzane są nauczycielom akademickim zatrudnionym w odpowiednich zakładach, a zajęcia z zakresu ścieżki osobom zajmujących się badawczo daną problematyką lub mogących wykazać się odpowiednimi kwalifikacjami czy doświadczeniem. Poza wspomnianym wyżej problemem z realizacją wszystkich metod dydaktycznych zespół oceniający nie

stwierdził nieprawidłowości w obsadzie zajęć dydaktycznych. Kadra realizująca kształcenie na ocenianym kierunku posiada odpowiednie kompetencje dydaktyczne (w tym związane z prowadzeniem zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość), umożliwiające prawidłową realizację zajęć, co zostało wykazane m.in. w charakterystykach pracowników załączonych do raportu samooceny, a także potwierdzone podczas w ramach hospitacji zajęć w trakcie wizytacji oraz dokonaną analizę kart przedmiotów (sylabusów zajęć).

Nauczyciele akademicki są racjonalnie obciążani prowadzeniem zajęć na kierunku historia, zgodnie z obowiązującymi na Uczelni zasadami. Przeciętna liczba godzin dydaktycznych realizowanych na kierunku przez jednego pracownika oscyluje wokół 150-180 godz. Biorąc zatem pod uwagę całość obciążenia godzinowego wszystkich osób prowadzących zajęcia oraz liczbę osób zatrudnionych w Uczelni jako podstawowym miejscu pracy, zespół oceniający stwierdził, że na kierunku zapewniona jest prawidłowa realizacja zajęć, zgodna z wymaganiami art. 73 ust. ustawy.

Jednostka prowadzi zajęcia z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość w niewielkim wymiarze (10 godz. na każdej z prowadzonych ścieżek). Realizacja tych zajęć jest na bieżąco kontrolowana.

Zajęcia realizowane w ramach ścieżki przygotowującej do zawodu nauczyciela prowadzone są przez osoby posiadające odpowiedni dorobek naukowy i doświadczenie w dyscyplinach psychologia i pedagogika oraz w dyscyplinie historia w zakresie dydaktyki historii. W przypadku kształcenia psychologiczno-pedagogicznego i emisji głosu IH korzysta ze wsparcia pracowników innych jednostek Uczelni, natomiast obsadę zajęć z zakresu dydaktyki historii i dydaktyki wiedzy o społeczeństwie zapewniają pracownicy Jednostki. Kompetencje tych nauczycieli akademickich i ich doświadczenie zawodowe (zdobyte poza Uczelnią m.in. w charakterze nauczycieli na różnych etapach edukacyjnych), pozwalają na osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się oraz realizację treści programowych określonych przez standardy kształcenia przygotowujące do wykonywania zawodu nauczyciela.

Kryteria doboru nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia na ocenianym kierunku są transparentne i adekwatne do potrzeb związanych z prawidłową realizacją zajęć na studiach o profilu ogólnoakademickim. Uwzględniają w pełni dorobek naukowy prowadzących, ich doświadczenie i kompetencje dydaktyczne, kierując się m.in. zasadą powiązania zajęć z epoką historyczną, którą dana osoba się zajmuje badawczo lub jej dodatkowymi kwalifikacjami czy zainteresowaniami, które posiada, doświadczeniem praktycznym, doświadczeniem organizacyjnym, kompetencjami językowymi, wysokim poziomem etyki zawodowej i umiejętnościami w zakresie komunikacji interpersonalnej. Przydziału zajęć dokonuje dyrektor IH w porozumieniu z kierownikami zakładów i pracowni. Pracownicy potwierdzili podczas spotkania z zespołem oceniającym, że to rozwiązanie nie budzi ich zastrzeżeń.

Uczelnia zaspokaja potrzeby szkoleniowe nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia w zakresie podnoszenia kompetencji dydaktycznych, w tym związanych z kształceniem z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. Organizowane są szkolenia dla wszystkich pracowników (np. z zakresu metod i technik kształcenia na odległość czy dostępności przestrzeni akademickiej dla osób z niepełnosprawnościami), finansowane są szkolenia specjalistyczne dla zainteresowanych osób (np. kursy językowe), a także zapewnione jest właściwie wsparcie techniczne. Zakres oferty doskonalenia kompetencji dydaktycznych dedykowany nauczycielom akademickim jest przez nich oceniany pozytywnie.

Nauczyciele akademicki są systematycznie oceniani przez studentów w zakresie spełniania obowiązków związanych z kształceniem w formie anonimowych ankiet przeprowadzanych za pośrednictwem indywidualnego konta studenta na platformie Wirtualna Uczelnia. Ocena zajęć odbywa się dwa razy w roku akademickim, na koniec każdego semestru. Wyniki tych ankiet prezentowane są w postaci raportów końcowych, które publikowane są w zakładce „aktualności” WSZJK Uczelni. Na ich podstawie sporządzane są odpowiednie rekomendacje. Nauczyciele prowadzący zajęcia zapoznają się z wynikami ankiet drogą elektroniczną, a także podczas indywidualnych spotkań z dyrektorem IH. Choć zajęcia prowadzone na kierunku historia są wysoko oceniane przez studentów, to jednak wyniki ankiet studenckich nie są w praktyce podstawą do wnioskowania o nagrody dydaktyczne Rektora UJK dla najlepszych dydaktyków. Nauczyciele akademicki otrzymują jedynie nagrodę „Przyjaciela Studenta”, która przyznawana jest przez środowisko studenckie UJK. Zespół oceniający **rekomenduje** opracowanie rozwiązania systemowego dla całej Uczelni, w którym najlepsze wyniki ankiet będą uwzględniane w procedurze nagród rektorskich dla nauczycieli akademickich.

Na ocenianym kierunku sprawnie działa system hospitacji zajęć. Dyrekcja IH wraz z kierownikami zakładów i pracowni hospituje zajęcia pracowników i doktorantów. Prowadzone są także okresowe oceny pracowników Instytutu, obejmujące analizę ich działalności naukowej, dydaktycznej i organizacyjnej, uwzględniające w tym wyniki ocen dokonywanych przez studentów.

Realizowana przez władze IH oraz Wydziału Humanistycznego polityka kadrowa umożliwia kształtowanie kadry prowadzącej zajęcia w takim stopniu, aby zapewnić prawidłową ich realizację. Osiąga to m.in. poprzez motywację w kierunku zdobywania kolejnych stopni i tytułów naukowych, rozwijania współpracy z krajowymi i zagranicznymi ośrodkami naukowymi, aktywnego uczestnictwa w konferencjach naukowych oraz publikowania osiągnięć badawczych w monografiach i czasopismach naukowych. Rozwój kadry kontrolowany jest za pomocą wspomnianej wyżej oceny okresowej nauczycieli akademickich.

W Uczelni funkcjonuje rozbudowany system zasad i procedur pozwalający na skuteczne rozwiązywanie konfliktów, reagowanie na przypadki zagrożenia dyskryminacji i przemocy wobec studentów i nauczycieli akademickich. W przypadku studentów istotną rolę w tych działaniach odgrywa przede wszystkim opiekun roku, dyrekcja Instytutu oraz wydziałowy i uczelniany Samorząd Studencki. Z kolei w odniesieniu do kadry prowadzącej zajęcia wdrożono na Uczelni „Regulamin przeciwdziałania mobbingowi i dyskryminacji w Uniwersytecie Jana Kochanowskiego w Kielcach”.

Zalecenia dotyczące kryterium 4 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 4 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia	Ocena realizacji zalecenia (zalecenie zrealizowane / zalecenie niezrealizowane)
1.	Zaleca się uwzględnienie kompetencji naukowych wykładowców w procesie	Zalecenie zostało uwzględnione przy organizacji roku akademickiego 2023/2024 oraz 2024/2025. W trakcie wizytacji PKA nie stwierdzono	Zalecenie zrealizowane

	obsady zajęć.	uchybień w tym zakresie.	
--	---------------	--------------------------	--

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 4

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Kompetencje i doświadczenie, kwalifikacje oraz liczba nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia ze studentami zapewniają prawidłową realizację zajęć oraz osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się.

Kompetencje i doświadczenie oraz kwalifikacje nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia ze studentami w zakresie przygotowania do wykonywania zawodu nauczyciela są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Polityka kadrowa zapewnia dobór nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia, oparty o transparentne zasady i umożliwiający prawidłową realizację zajęć, uwzględnia systematyczną ocenę kadry prowadzącej kształcenie, przeprowadzaną z udziałem studentów, której wyniki są wykorzystywane w doskonaleniu kadry, a także stwarza warunki stymulujące kadrę do ustawicznego rozwoju.

Sformułowane poniżej rekomendacje dotyczące zdiagnozowanych uchybień nie mają wpływu na ogólną pozytywną ocenę spełniania kryterium. W ocenie stanu faktycznego spełnienia kryterium sformułowano rekomendacje, które nie mają wpływu na propozycję oceny kryterium.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Rekomendacje

1. Opracowanie systemowego rozwiązania na poziomie Uczelni uwzględniającego wyniki ankietowe w procedurze przyznawania nagród rektorskich dla nauczycieli akademickich.

Zalecenia

Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 5

Pomieszczenia Instytutu Historii UJK w Kielcach usytuowane są w gmachu Wydziału Humanistycznego na terenie kampusu uniwersyteckiego. Jest to budynek nowy, do którego Instytut przeniósł się w 2020 r., dysponujący nowoczesną infrastrukturą, dostosowaną do potrzeb kształcenia studentów na

kierunku historia. Do dyspozycji pracowników i studentów Instytutu Historii przeznaczonych jest łącznie 19 sal dydaktycznych (w tym 2 duże aule, 6 małych auli i 11 sal ćwiczeniowych) oraz 1 pracownia komputerowa.

Wszystkie sale dydaktyczne wyposażone są w projektory multimedialne, ekrany i niezbędne nagłośnienie. Nauczyciele akademicki i inne osoby prowadzące zajęcia korzystają w tych salach z komputerów będących na wyposażeniu lub z laptopów (własnych lub znajdujących się na wyposażeniu zakładów i pracowni). Natomiast w sali komputerowej zainstalowanych jest 15 zestawów komputerów stacjonarnych ze standardowym wyposażeniem. Infrastruktura informatyczna, wyposażenie techniczne pomieszczeń oraz pomoce i środki dydaktyczne, znajdujące się w tych salach dydaktycznych, są nowe, sprawne i nowoczesne. Ze względu na fakt, iż proces dydaktyczny na kierunku historia nie wymaga korzystania ze specjalistycznych pracowni, wyposażenie jakie posiadają sale dydaktyczne, będące w dyspozycji Instytutu zaspokaja potrzeby procesu kształcenia i pozwala przygotować studentów do prowadzenia badań naukowych. Biorąc pod uwagę liczbę prowadzonych ścieżek (specjalności) na kierunku historia i liczbę grup studenckich, można ocenić, że liczba, wielkość i układ sal wykorzystywanych do prowadzenia różnych form zajęć jest w pełni wystarczająca.

Studenci ocenianego kierunku mają dostęp do zbiorów nowoczesnej Biblioteki Uniwersyteckiej UJK, zlokalizowanej w budynku obok, również na terenie kampusu uniwersyteckiego. W Bibliotece Głównej znajduje się ponad 500 tys. woluminów książek i czasopism w wersji drukowanej oraz 72 tys. w wersji elektronicznej, z czego znaczną część stanowią materiały z zakresu historii i szerzej rozumianej humanistyki. Biblioteka Uniwersytecka zapewnia komfortowe warunki do pracy: dysponuje czytelnią na 60 miejsc z dostępem do komputerów stacjonarnych, czytelniami na 145 miejsc z możliwością korzystania z laptopów (w tym 20 szt. laptopów jest możliwych do wypożyczenia na terenie Biblioteki) oraz 321 miejscami siedzącymi do pracy. Do dyspozycji studentów są także pokoje do indywidualnej pracy oraz tzw. strefa relaksu. Zapewniony jest dostęp do zasobów w wersji on-line (publikacji, czasopism naukowych i baz danych) na podstawie zasobów licencyjnych w ramach m.in. Wirtualnej Biblioteki Nauki, Biblioteki Cyfrowej UJK, IBUK Libra, EBSCO, JSTOR, LEX itp. Godziny otwarcia Biblioteki są dostosowane do potrzeb czytelników (od poniedziałku do soboty włącznie od godz. 9.00 do 19.00). Biblioteka oferuje także udogodnienia w wypożyczaniu (samowypożyczanie) i zwrocie książek (całodobowa wrzutnia).

Zapewniona jest zgodność infrastruktury dydaktycznej, naukowej i bibliotecznej oraz zasad korzystania z niej z przepisami BHP. Budynek Wydziału Humanistycznego, w którym znajduje się Instytut Historii, dostosowany jest do potrzeb osób z niepełnosprawnościami. Posiada m.in. windy umożliwiające dojazd na wszystkie piętra, specjalny podjazd dla osób poruszających się na wózkach inwalidzkich, platformę schodową, tzw. przestrzeń udźwiękowioną dla osób niedowidzących, specjalny system oznakowania sal i korytarzy, a także toalety dla osób z niepełnosprawnościami na każdym piętrze. Równie specjalistyczne wyposażenie w tym zakresie posiada Biblioteka Uniwersytecka, zapewniając dodatkowo sprzęt komputerowy dla osób z niepełnosprawnościami, umożliwiający im swobodny dostęp do zasobów i pełny udział w kształceniu (np. klawiatura brajlowska, powiększalniki, skanery z autolektorem, mysz komputerowa trackball), znakując w odpowiedni sposób regały z książkami, umożliwiając wjazd wózkami inwalidzkimi pomiędzy regały, posiadając krzesło do ewakuacji, pętlę indukcyjną i tzw. przestrzeń udźwiękowioną.

W budynku Instytutu Historii dostępna jest dla pracowników i studentów bezprzewodowa sieć EDUROAM. Studenci mogą skorzystać z komputerów w Bibliotece poza godzinami zajęć w celu

wykonania zadań, realizacji projektów czy przygotowania pracy dyplomowej. Uczelnia zapewnia wszystkim pracownikom i studentom dostęp do specjalistycznej platformy e-learningowej, aplikacji MS Forms, MS Teams oraz Zoom. Sprawną komunikację umożliwia również system Wirtualna Uczelnia. Ta infrastruktura informatyczna i oprogramowanie dostosowane są do potrzeb osób z niepełnosprawnościami i zapewniają synchroniczną oraz asynchroniczną interakcję między studentami a nauczycielami akademickimi i innymi osobami prowadzącymi zajęcia.

Zasoby biblioteczne w pełni zaspokajają potrzeby procesu nauczania i uczenia się, związanego z treściami podstawowymi dla ocenianego kierunku, jak i prowadzonymi specjalnościami, w tym szczególnie specjalności nauczycielskiej. Uwzględniają literaturę zalecaną w sylabusach, najnowsze wydawnictwa naukowe i bazy danych. Do dyspozycji studentów kierunku historia są publikacje z zakresu wszystkich epok historycznych, nauk pomocniczych historii, metodologii historii, historii historiografii, dydaktyki historii i dydaktyki wiedzy o społeczeństwie. Dostęp do zasobów bibliotecznych i informacyjnych jest możliwy zarówno w formie tradycyjnej, jak i z wykorzystaniem narzędzi informatycznych poprzez stronę internetową Biblioteki Uniwersyteckiej oraz z konta zewnętrznego (wówczas z wykorzystaniem mechanizmu "proxySSLVPN" lub przy wykorzystaniu profilu klienta VPN „FortiClient VPN").

Zgodnie ze standardami kształcenia przygotowującymi do zawodu nauczyciela proces kształcenia na ocenianym kierunku w zakresie ścieżki nauczycielskiej odbywa się z wykorzystaniem infrastruktury pozwalającej na osiągnięcie efektów uczenia się zarówno w budynkach Instytutu Historii, jak i w placówkach oświatowych, w których odbywają się praktyki zawodowe: w szkołach podstawowych i ponadpodstawowych. Infrastruktura dydaktyczna i naukowa Uczelni, a także infrastruktura innych podmiotów, w których odbywają się zajęcia, odpowiadają wymaganiom zawartym w standardach kształcenia przygotowujących do zawodu nauczyciela. Wszystkie sale dydaktyczne wyposażone są w projektory multimedialne, ekrany i sprzęt nagłaśniający umożliwiające wykorzystywanie nowoczesnych materiałów pomocniczych niezbędnych w kształceniu psychologicznym, pedagogicznym i dydaktyczno-historycznym. Niezbędne pomoce dydaktyczne, jak np. podręczniki szkolne, mapy, atlasy, plansze, słowniki czy zeszyty ćwiczeń znajdują się w gabinecie osoby prowadzącej zajęcia z dydaktyki historii oraz wiedzy o społeczeństwie i są przynoszone każdorazowo na zajęcia do odpowiedniej sali dydaktycznej. Zespół oceniający **rekomenduje** dostosowanie w większym stopniu jednej z sal dydaktycznych do potrzeb edukacji historyczno-obywatelskiej i umieszczenie w niej na stałe w/w pomocy dydaktycznych wykorzystywanych podczas zajęć dla studentów ścieżki nauczycielskiej. Zespół oceniający rekomenduje wyposażenie tej sali w tablicę multimedialną o parametrach zbliżonych do tablic wykorzystywanych w szkołach.

Przeglądy infrastruktury dydaktycznej, naukowej i bibliotecznej są dokonywane na bieżąco poprzez kontrolę sprawności funkcjonowania urządzeń i sprzętów, przez odpowiedzialne za ich funkcjonowanie osoby na stanowiskach funkcyjnych, w tym władze Instytutu i Wydziału we współpracy z dyrektorem administracyjnym budynku, kanclerzem i władzami rektorskimi. Uczelnia systematycznie monitoruje stan bazy dydaktyczno-naukowej ocenianego kierunku, w tym infrastrukturę informatyczną i oprogramowanie stosowane w kształceniu z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. W sytuacji stwierdzonych uchybień w jej funkcjonowaniu podejmowane są działania naprawcze oraz starania o zakup nowych urządzeń.

Zapewniony jest udział nauczycieli akademickich oraz innych osób prowadzących zajęcia w okresowych przeglądach infrastruktury dydaktycznej i naukowej oraz zasobów bibliotecznych, informacyjnych

i edukacyjnych. Mogą oni zgłaszać na bieżąco do swoich przełożonych, dyrektora administracyjnego budynku oraz dyrektora Biblioteki usterki sprzętu, zapotrzebowanie na nowe zakupy (w tym także książek i czasopism). Jakość i sposób wykorzystania infrastruktury dydaktycznej oceniają także studenci w ramach ankiety przeprowadzanej na końcu cyklu kształcenia.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 5

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Infrastruktura dydaktyczna, naukowa, biblioteczna i informatyczna, wyposażenie techniczne pomieszczeń, środki i pomoce dydaktyczne, zasoby biblioteczne, informacyjne, edukacyjne oraz aparatura badawcza, a także infrastruktura innych podmiotów, w których odbywają się zajęcia są nowoczesne, umożliwiają prawidłową realizację zajęć i osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się, w tym przygotowanie do prowadzenia działalności naukowej lub udział w tej działalności, jak również są dostosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnością, w sposób zapewniający tym osobom pełny udział w kształceniu i prowadzeniu działalności naukowej.

Infrastruktura dydaktyczna i naukowa uczelni, a także infrastruktura innych podmiotów, w których odbywają się zajęcia w zakresie przygotowania do wykonywania zawodu nauczyciela są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Infrastruktura dydaktyczna, naukowa, biblioteczna i informatyczna, wyposażenie techniczne pomieszczeń, środki i pomoce dydaktyczne, zasoby biblioteczne, informacyjne, edukacyjne oraz aparatura badawcza podlegają systematycznym przeglądom, w których uczestniczą studenci, a wyniki tych przeglądów są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Sformułowane poniżej rekomendacje dotyczące zdiagnozowanych uchybień nie mają wpływu na ogólną pozytywną ocenę spełniania kryterium.

Rekomendacje

1. Rekomenduje się dostosowanie wyposażenia jednej z sal dydaktycznych do potrzeb ścieżki nauczycielskiej (m.in. wyposażenie jej w pomoce dydaktyczne, mogące być na bieżąco wykorzystywane podczas zajęć ze studentami);
2. Rekomenduje się wyposażenie jednej z sal/ sali dedykowanej ścieżce nauczycielskiej w tablicę multimedialną o parametrach zbliżonych do tablic wykorzystywanych w szkołach.

Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 6

Wśród instytucji, z którymi uczelnia współpracuje w zakresie kierunku historia znajdują się placówki oświatowe, muzea i instytucje kultury. Są to podmioty, w których absolwenci ocenianego kierunku będą mogli znaleźć zatrudnienie. Podmioty do współpracy z kierunkiem historia dobrano prawidłowo, odpowiednio do charakterystyki ocenianego kierunku. Dla ścieżki nauczycielskiej są to szkoły (m.in. Szkoła Podstawowa nr 27 im. K. K. Baczyńskiego w Kielcach, Szkoła Podstawowa nr. 15 im. Tadeusza

Kościuszki w Kielcach, III Liceum Ogólnokształcące w Kielcach, Zespół Placówek Oświatowych w Nieświniu), dla ścieżki nienauczycielskiej – Muzeum Historii Kielc, Muzeum Przyrody i Techniki w Starachowicach i Archiwum Państwowe w Kielcach. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym realizowana jest na wielu płaszczyznach. Systematycznie prowadzona jest w ramach Kierunkowej Komisji ds. Jakości Kształcenia (KZJK). Komisja zbiera się na posiedzeniach przynajmniej raz w roku, a interesariusze zewnętrzni mają w KZJK swoich reprezentantów. W trakcie posiedzeń KZJK przedstawiciele otoczenia społeczno-gospodarczego mają możliwość zgłaszania propozycji modyfikacji programu studiów i kierunkowych efektów uczenia się. Interesariusze zewnętrzni mieli wkład w opracowanie nowego programu praktyk. W składzie KZJK są przedstawiciele podmiotów o długoletnim stażu współpracy z kierunkiem.

Współpraca ocenianego kierunku z przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego aktywnie prowadzona jest w zakresie organizacji praktyk (szczegółowy opis w kryt. 2). Interesariusze zewnętrzni biorą również udział (należą do zespołu ekspertów) w pracach nad opracowywaniem wniosku o utworzenie nowego kierunku studiów, lub zamknięcie. Zgodnie z „Procedurą tworzenia i zaprzestania prowadzenia studiów wyższych” (WSZJK – W/1 wersja 7/2023) powoływany jest zespół ekspercki, który analizuje zasadność wniosku o tworzeniu lub zaprzestaniu prowadzenia studiów na danym kierunku. Pomysłodawcą uzupełnienia oferty edukacyjnej uczelni lub wprowadzenia modyfikacji może być również przedstawiciel otoczenia społeczno-gospodarczego.

Uwagi odnośnie programu studiów i efektów uczenia się interesariusze przekazują w sposób formalny uczestnicząc w posiedzeniach Kierunkowego Zespołu Jakości Kształcenia, lub zespołu ekspertów, oraz w sposób nieformalny – sugestie odnośnie zmian w programie lub efektach uczenia się przekazywane są w trakcie spotkań dotyczących organizacji praktyk lub w trakcie przy okazji organizacji wspólnych działań (sympozja, wykłady historyczne na zewnątrz uczelni), a także telefonicznie i z wykorzystaniem poczty elektronicznej.

Przedstawiciele otoczenia społeczno-gospodarczego mają możliwość wpływania na modyfikację programu i efektów uczenia się za pośrednictwem ankiety, którą co roku wypełniają. W ankietach potencjalni pracodawcy oceniają program studiów na kierunku historia. Celem ankiety jest zebranie opinii interesariuszy zewnętrznych na temat przygotowania zawodowego absolwentów ocenianego kierunku. Interesariusze zewnętrzni oceniają kompetencje, jakimi odznaczają się absolwenci oraz określają oczekiwania wobec nich. Ankieta służy głównie ocenie zgodności i efektywności programów studiów z potrzebami otoczenia społeczno-gospodarczego oraz do dostosowania programów kształcenia studentów do potrzeb rynku pracy. Pytania do ankiety zostały trafnie sformułowane, odpowiedzi pozwalają określić sugestie odnośnie do ewentualnej modyfikacji programu. Przykładowe pytania zamieszczone w ankiecie: Jak ocenia Pan(i) zatrudnionego absolwenta pod kątem: a) wiedzy ogólnej b) wiedzy zawodowej (w tym: branżowej i kierunkowej) c) znajomości języków obcych? Czy zawód wykonywany przez absolwenta UJK pokrywa się z zakresem ukończonego przez niego kierunku studiów? Czy uważa Pan(i), że absolwent UJK jest przygotowany do pracy na danym stanowisku? Czego w ocenie Pana(i) brakuje absolwentowi UJK? Jak ocenia Pan(i) kierunki prowadzone w UJK z punktu widzenia potrzeb kadrowych instytucji, którą Pan(i) reprezentuje? Wyniki ankiet analizowane są w trakcie posiedzeń KZJK. W ciągu ostatnich lat na podstawie ankiet nie wprowadzono żadnych modyfikacji do programu z tego względu, że pracodawcy bardzo dobrze oceniali przygotowanie absolwentów do pełnienia ról na rynku pracy.

Współpracujący z ocenianym kierunkiem przedstawiciele otoczenia społeczno-gospodarczego pozostają w ścisłych kontaktach z Instytutem Historii, co przekłada na uczestnictwo studentów ocenianego kierunku w tematycznych spotkaniach zewnętrznych (sympozja, wykłady, prelekcje związane tematycznie ze studiowanym kierunkiem), organizowanych poza zajęciami na uczelni. Studenci często biorą udział w spotkaniach historycznych organizowanych przez Mauzoleum Martyrologii Wsi Polskich w Michniowie, koło naukowe studentów aktywnie współpracuje z Delegaturą IPN w Kielcach, a Archiwum Państwowe w Kielcach organizuje dla studentów ocenianego kierunku warsztaty dotyczące nabycia umiejętności korzystania ze źródeł archiwalnych.

Pracownicy Instytutu Historii we współpracujących z kierunkiem szkołach wygłaszają wykłady, przybliżając uczniom historię regionu.

Co roku, w trakcie posiedzeń KZJK dokonuje się analiza ankiet wypełnianych przez pracodawców. W trakcie posiedzeń dokonywana jest też ocena efektów współpracy z otoczeniem gospodarczym dotycząca zgłaszanych propozycji modyfikacji do programu studiów i kierunkowych efektów uczenia się. W ostatnich latach przedstawiciele otoczenia społeczno-gospodarczego nie zgłaszali żadnych uwag do programu ani efektów uczenia się.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 6 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Prowadzona jest współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym, w tym z pracodawcami, w konstruowaniu programu studiów, jego realizacji oraz doskonaleniu. Relacje z otoczeniem społeczno-gospodarczym w odniesieniu do programu studiów i wpływ tego otoczenia na program i jego realizację podlegają systematycznym ocenom, z udziałem studentów, a wyniki tych ocen są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Rekomendacje

Zalecenia

Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 7

Instytut Historii prowadzi współpracę międzynarodową z uczelniami w Europie i na świecie zajmującymi się kształceniem oraz badaniami naukowymi w zakresie historii. Współpraca z tymi uczelniami odbywa się przede wszystkim w ramach programu Erasmus+, w którym biorą udział zarówno pracownicy naukowcy, jak i studenci kierunku historia. W latach 2021-2023 z programu Erasmus+ skorzystało 6 studentów tego kierunku, co stanowi 10% ogólnej liczby studentów na wszystkich rocznikach, natomiast do Instytutu Historii w tym samym okresie przyjechało 4 studentów z Węgier, Włoch i Hiszpanii. Kontakty międzynarodowe skutkują licznym udziałem pracowników Instytutu w zagranicznych konferencjach naukowych, wykładach i stypendiach, prowadzeniem badań i współpracą z ośrodkami m.in. w Paryżu, Toronto, Omsku, Moskwie, Sankt Petersburgu, Sofii, Wilnie; podejmowaniem kwerend archiwalnych i bibliotecznych; członkostwem i aktywnością w międzynarodowych gremiach naukowych i redakcyjnych, a także licznymi publikacjami w językach obcych (angielskim, niemieckim, ukraińskim, rosyjskim). Efekty tych kontaktów międzynarodowych wykorzystywane są przez kadrę dydaktyczną podczas prowadzonych zajęć na ocenianym kierunku, na co wskazują m.in. karty przedmiotów i hospitacje zajęć.

Jednostka stwarza również dobre warunki do umiędzynarodowienia procesu kształcenia na ocenianym kierunku, zapewniając studentom naukę języka obcego nowożytnego na studiach pierwszego stopnia (120 godz.) oraz naukę języka obcego specjalistycznego na studiach drugiego stopnia (60 godz.), zgodnie z normami ESOKJ. Studenci realizują również jako zajęcia obowiązkowe na obu poziomach studiów wykład monograficzny w języku obcym (język angielski) w wymiarze 90 godz. na studiach pierwszego stopnia i 60 godz. na studiach drugiego stopnia. Forma wykładowa co do zasady nie wymaga aktywnego uczestnictwa studentów, nie mają więc oni możliwości wykorzystania umiejętności komunikacyjnych w języku obcym i ich ugruntowania podczas debaty z innymi użytkownikami tego języka, w okolicznościach, gdy nie są w tym zakresie oceniani. Wśród przyczyn niskiej popularności programów wymiany wskazuje się często brak wiary studentów w kompetencje komunikacyjne. Zajęcia w języku obcym prowadzone w formach aktywizujących mogą podnieść w tym zakresie samoocenę studentów. **Rekomenduje się** prowadzenie zajęć w językach obcych w formach aktywizujących. Corocznie organizowane są zarówno w Instytucie Historii, jak i na Wydziale Humanistycznym tzw. Dni Erasmy, podczas których zainteresowane osoby mogą uzyskać informacje o zasadach wymiany międzynarodowej, niezbędnych procedurach i kosztach oraz spotkać się z uczestnikami korzystającymi wcześniej z tej oferty. Uczelnia umożliwia nauczycielom akademickim udział w szkoleniach specjalistycznych dla wykładowców prowadzących zajęcia dla studentów w języku angielskim, a także w bezpłatnych kursach językowych z języka angielskiego. Motywuje pracowników do prowadzenia zajęć w języku obcym (m.in. przez dodatkowy przelicznik godzin za zajęcia do pensum). W 2020 r. wszyscy pracownicy zostali przeszkoleni z zakresu wykorzystania technik i metod kształcenia na odległość, co stworzyło warunki także do mobilności wirtualnej nauczycieli akademickich.

Jednostka prowadzi systematyczne badania ankietowe wśród studentów, oceniające warunki stworzone w Uczelni w zakresie realizacji umiędzynarodowienia. Wyniki tych ankiet wraz raportami instytutowych i wydziałowych koordynatorów Programu Erasmus+ analizowane są następnie przez dyrekcję Instytutu i dziekanów Wydziału. Uczelnia jest w trakcie opracowywania nowego całościowego systemu analizy stopnia umiędzynarodowienia kształcenia, w którym zamierza wykorzystać wnioski z dotychczasowych doświadczeń.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 7

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Zostały stworzone warunki sprzyjające umiędzynarodowieniu kształcenia na kierunku, zgodnie z przyjętą koncepcją kształcenia, to jest nauczyciele akademicy są przygotowani do nauczania, a studenci do uczenia się w językach obcych, wspierana jest międzynarodowa mobilność studentów i nauczycieli akademickich, a także tworzona jest oferta kształcenia w językach obcych, co skutkuje systematycznym podnoszeniem stopnia umiędzynarodowienia i wymiany studentów i kadry.

Umiędzynarodowienie kształcenia podlega systematycznym ocenom, z udziałem studentów, a wyniki tych ocen są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Sformułowane poniżej rekomendacje dotyczące zdiagnozowanych uchybień nie mają wpływu na ogólną pozytywną ocenę spełniania kryterium.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Rekomendacje

1. Rekomenduje się prowadzenie zajęć w językach obcych w formie aktywizującej studentów.

Zalecenia

Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 8

Uczelnia zapewnia studentom ocenianego kierunku kompleksowe wsparcie w trakcie całego procesu uczenia się. Wiele form wsparcia oferowanych studentom jest realizowanych przez centralne systemy organizacyjne Uczelni, co pozwala na zapewnienie spójnych i równych zasad wsparcia dla studentów we wszystkich obszarach procesu kształcenia. Wsparcie oferowane studentom ma stały charakter, przybiera przy tym zróżnicowane formy i uwzględnia indywidualne oraz specyficzne potrzeby różnych grup studentów ocenianego kierunku historia. Odnosi się ono również do wszystkich aspektów związanych z procesem uczenia się, jest adekwatne do założonych celów kształcenia oraz zapotrzebowania, które wynika z realizacji programu studiów. Działania realizowane przez Uczelnię mają systemowy charakter, co wspiera studentów w osiąganiu założonych efektów uczenia się, sprzyja ich rozwojowi naukowemu oraz ułatwia przygotowanie do wejścia na rynek pracy.

Pierwszym z istotnych aspektów wsparcia studentów w procesie uczenia się jest kontakt z nauczycielami akademickimi, możliwy zarówno podczas zajęć, jak i poza nimi, poprzez realizowane konsultacje. Indywidualne konsultacje z nauczycielami akademickimi są realizowane cyklicznie, w wyznaczonych i ogłoszonych wcześniej terminach i mogą odbyć się zarówno stacjonarnie w murach Uczelni, jak i z wykorzystaniem narzędzi do nauki zdalnej. Student ma możliwość umówienia się na

konsultacje lub skorzystania z nich bez wcześniejszego umawiania. Nauczyciele akademicki są elastyczni i otwarci na spotkania także poza ustalonymi terminami dyżurów. Podczas konsultacji student ma możliwość zarówno rozwiania swoich wątpliwości dotyczących danych zajęć jak i uzyskania indywidualnych wskazówek dotyczących procesu nauczania i uczenia się, pisanie pracy dyplomowej czy własnego rozwoju naukowego.

Na UJK system wsparcia oraz motywowania studentów określa „Procedura zapewniania studentom dostępności kształcenia, wsparcia w procesie uczenia się, partycypacji społecznej, rozwoju naukowym oraz zakresie świadczeń” funkcjonująca w ramach wewnętrznego systemu zapewniania jakości kształcenia, której celem jest określenie działań zapewniających równe szanse i eliminację dyskryminacji w obszarach takich jak dostęp do kształcenia, prowadzenia badań naukowych, aktywności społecznej oraz korzystania ze świadczeń. Zawiera także opis metod i form przekazywania informacji skierowanych do kandydatów na studia, studentów, doktorantów, słuchaczy, absolwentów i pracowników UJK, jak również informacji dostępnych publicznie.

Uczelnia wspiera studentów w zakresie korzystania z infrastruktury wykorzystywanej w ramach kształcenia przy użyciu metod i technik kształcenia na odległość. Studenci otrzymują odpowiednie instrukcje do obsługi narzędzi e-learningowych, mają zapewnioną możliwość szkolenia na temat wykorzystania tych narzędzi jak również mogą skorzystać z pomocy udzielanej przez Helpdesk, gdzie mogą m.in. zgłaszać wszelkie problemy i usterki związane z infrastrukturą wykorzystywaną do kształcenia zdalnego oraz uzyskać bieżącą pomoc w zakresie wykorzystywania oferowanych przez Uczelnię narzędzi.

Na ocenianym kierunku wsparcie Uczelni obejmuje także przygotowania studentów do uczestniczenia w badaniach lub prowadzenia działalności naukowej. Studenci mogą rozwijać swoje zainteresowania i pasje w ramach Studenckiego Koła Naukowego Historyków, które oferuje szerokie możliwości rozwoju. W ramach działalności koła studenci mają możliwość uczestnictwa w wyjazdach do miejsc istotnych z perspektywy realizacji celów kształcenia na seminariach i konferencjach naukowych, gdzie mogą prezentować wyniki swoich badań oraz wymieniać pomysły i doświadczenia w studenckim środowisku akademickim. Studenci otrzymują wsparcie i zachętę do publikowania swoich prac w czasopiśmie naukowych, co umożliwia im rozwijanie umiejętności badawczych i dzielenie się wynikami swojej pracy w środowisku akademickim. Wsparcie w działalności naukowej przebiega także w aspekcie materialnym. Studenci działający w kole naukowym mają możliwość ubiegania się o wsparcie finansowe swojej działalności.

Uwzględniono także wsparcie materialne studentów wybitnych w postaci stypendium rektora czy możliwości otrzymania wpisu do Złotej Księgi Absolwentów, skierowanej do osób, które ukończyły studia w UJK, a których aktywność w różnych dziedzinach – w tym w nauce, przynosi chlubę Uczelni.

W Uczelni poprawnie funkcjonuje system pomocy materialnej służący wyrównywaniu szans edukacyjnych. Składa się na niego m.in. stypendium socjalne, stypendium specjalne dla osób z niepełnosprawnościami oraz zapomoga. Uprawnienia w zakresie przyznawania świadczeń pomocy materialnej przekazywane są odpowiednim komisjom stypendialnym, w których większość składu stanowią studenci wydelegowani przez samorząd studencki. Zasady dotyczące przyznawania poszczególnych świadczeń zostały określone w Regulaminie świadczeń dla studentów Uniwersytetu Jana Kochanowskiego w Kielcach, Obowiązujące w Uczelni zasady są jasne i sprawiedliwe.

Dodatkowo studenci UJK mogą także otrzymać wsparcie z zakresu przedsiębiorczości oraz rozwoju zawodowego poprzez działania podejmowane przez Akademickie Biuro Karier. Biuro realizuje różnego typu projekty zorientowane na wspieranie studentów: m.in. spotkania z doradcami zawodowymi, warsztaty wspomagające proces aplikacji o pracę, tworzy przestrzeń do nawiązania bezpośredniego kontaktu z pracodawcami, organizuje Akademickie Targi Pracy. Biuro podejmuje również działania wspierające studentów konkretnych kierunków studiów, w tym kierunku historia, poprzez organizację projektów z zakresu i tematyki danego kierunku studiów.

Studenci mogą rozwijać swoje pasje także w zakresie sportu w ramach Akademickiego Związku Sportowego (oferta obejmuje sekcje koszykówki, siatkówki, piłki nożnej, sportów siłowych, pływacką, biegową).

Uczelnia uwzględnia potrzeby różnych grup studentów, w tym studentów z niepełnosprawnościami (za wsparcie dla tych osób odpowiada Centrum Wsparcia Osób z Niepełnosprawnościami). Osobom z niepełnosprawnościami dedykowane są m.in.: możliwość zmiany sposobu uczestnictwa w zajęciach, umożliwienie korzystania z materiałów w alternatywnych formach zapisu, zmianę organizacji sesji egzaminów i trybu zdawania egzaminów, czy możliwość skorzystania z usługi asystenta lub usługi tłumacza języka migowego. Dodatkowo Uczelnia umożliwia studentom z niepełnosprawnościami nieodpłatne użyczenie sprzętu (lupy elektronicznej bądź dyktafonu) i możliwość nieodpłatnego kopiowania notatek i materiałów dydaktycznych. Studenci z niepełnosprawnościami mogą również skorzystać z możliwości wyboru alternatywnej formy zajęć z wychowania fizycznego, a w tym m.in. ćwiczenia w wodzie oraz nauka i doskonalenie pływania, ćwiczenia kształtujące, ćwiczenia muzyczno-ruchowe.

Na Uczelni działa również Centrum Wsparcia Psychologicznego i Psychoedukacji, którego głównym celem działalności jest zapewnienie kompleksowej pomocy studentom znajdującym się w trudnej sytuacji życiowej lub potrzebującym wsparcia specjalistów. Jest to przestrzeń, w której każdy student zmagający się z lękiem, obniżonym nastrojem, trudnościami w relacjach, spadkiem motywacji czy innymi wyzwaniami w sferze psychicznej i emocjonalnej może otrzymać wstępną pomoc i wsparcie.

W kontekście wsparcia studentów o zróżnicowanych potrzebach warto podkreślić znaczenie Indywidualnej Organizacji Studiów (IOS), która umożliwia dostosowanie procesu kształcenia do indywidualnych wymagań różnych grup studentów, oferując szerokie możliwości pomocy w nauce. Zgodnie z regulaminem studiów ta forma wsparcia jest skierowana m.in. do studentek w ciąży, studentów będących rodzicami, studentów z niepełnosprawnościami, mających status opiekuna osoby z niepełnosprawnością, wykazujących się wyróżniającą aktywnością na rzecz Uczelni, będącego członkiem sportowej kadry narodowej lub sekcji sportowej reprezentującej Uczelnię w rozgrywkach ligowych przynajmniej na szczeblu wojewódzkim czy też realizującego studia według indywidualnego programu studiów.

Uczelnia podchodzi do spraw studenckich w sposób indywidualny. Na Uczelni funkcjonuje „Procedura rozpatrywania skarg, rozwiązywania sytuacji konfliktowych, przeciwdziałania dyskryminacji i zachowaniom przemocowym”. Studenci mają możliwość kierowania skarg bądź wniosków w formie pisemnej bądź ustnej. Pierwszym kontaktem studentów do zgłoszenia ewentualnych problemów jest opiekun roku, który kolejno podejmuje działania i ewentualnie powiadamia odpowiednie organy, w tym dziekana wydziału.

Studenci mogą również kierować swoje wnioski lub skargi do Samorządu, który może reprezentować ich w dalszych kontaktach z władzami. Na Uczelni działa również Plan Równości Płci.

Podczas całego procesu uczenia się studenci są wspierani przez pracowników administracyjnych. Pracownicy biura pomagają studentom rozwiązywać wszelkie problemy związane z ich tokiem studiów czy sytuacją materialną. Kadra administracyjna wspierająca i obsługująca studentów w procesie kształcenia jest odpowiednio do tego przygotowana.

Na Uczelni aktywnie działa samorząd studencki, który realizuje swoje ustawowe obowiązki, reprezentując społeczność studencką w sprawach związanych z życiem akademickim, w tym w aspektach socjalno-bytowych oraz kulturalnych. Uczelnia wspiera działania podejmowane przez samorząd studentów materialnie poprzez środki przeznaczone na sprawy studenckie, jak i organizacyjnie, poprzez możliwość korzystania z infrastruktury, którą dysponuje Uczelnia. Działacze samorządowi mają również możliwość udziału w zjazdach branżowych.

Przedstawiciele studenccy działający w ramach Samorządu są włączani do ciał kolegialnych Uczelni, w tym do Senatu Uczelni czy Rady Wydziału.

Samorząd Studencki jest uznawany przez władze Uczelni za ważnego partnera w działaniach projakościowych obejmujących różne aspekty procesu kształcenia. W ramach tego przedstawiciele studentów uczestniczą również w zespołach roboczych, takich jak Uczelniana Komisja ds. Jakości Kształcenia, Wydziałowa Komisja ds. Jakości Kształcenia oraz Kierunkowy Zespół ds. Jakości Kształcenia.

Na Uczelni prowadzone są regularnie działania mające na celu przegląd wsparcia oferowanego studentom, realizowane z ich aktywnym udziałem. Funkcjonują procedury monitorowania, oceny i doskonalenia różnych form wsparcia, a proces ewaluacji opiera się na bieżącym zbieraniu informacji zwrotnych od studentów, które są przekazywane władzom Uczelni. W ramach USZJK studenci poprzez ankiety systemowe mają możliwość oceny między innymi jakości obsługi administracyjnej w zakresie planowania zajęć, spraw związanych z tokiem studiów czy świadczeń pomocy materialnej, funkcjonowania Biblioteki, Akademickiego Biura Karier czy Centrum Wsparcia Osób z Niepełnosprawnościami. Studenci mają zapewniony udział w ocenie kadry dydaktycznej, w badaniach ankietowych przeprowadzanych po zakończeniu semestru mogą ocenić między innymi takie aspekty, jak przygotowanie prowadzącego do zajęć, punktualność i terminowość, postawę w stosunku do uczestników zajęć, sposób prowadzenia zajęć czy gotowość prowadzącego do udzielania dodatkowych wyjaśnień.

Poza badaniem ankietowym, monitorowanie systemu wsparcia studentów opiera się również na spotkaniach ze studentami oraz bieżącej analizie skarg i zgłoszeń kierowanych przez studentów do opiekunów roku, dyrekcji czy samorządu studenckiego. Wnioski ze wszystkich wyżej wymienionych narzędzi są analizowane i służą poprawie jakości systemów wsparcia.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 8 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Uniwersytet Jana Kochanowskiego w Kielcach oferuje kompleksowe wsparcie studentom kierunku historia, dostosowane do ich zróżnicowanych potrzeb i zakładanych efektów uczenia się. Uczelnia wspiera rozwój naukowy studentów poprzez dostępność nauczycieli akademickich, pomoc w zdobywaniu wiedzy, możliwość działalności w Kole Naukowym czy przygotowanie do wejścia na rynek pracy.

Studenci mogą korzystać z indywidualizacji procesu kształcenia, mają możliwość działalności w Samorządzie Studentów. Samorząd otrzymuje wsparcie merytoryczne, finansowe i organizacyjne, co umożliwia mu skuteczne reprezentowanie społeczności akademickiej.

Wsparcie kierowane do studentów obejmuje także obsługę administracyjną, rozpatrywanie skarg i wniosków, rozwiązywanie sytuacji konfliktowych, zapewnienie bezpiecznych warunków kształcenia oraz wsparcie psychologiczne. Uczelnia w szczególności dba o studentów z niepełnosprawnościami, oferując im dedykowane formy wsparcia, które umożliwiają pełne uczestnictwo w procesie uczenia się.

System wsparcia studentów podlega regularnym przeglądom z udziałem studentów, a wyniki tych analiz są wykorzystywane do doskonalenia podejmowanych działań.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

--

Rekomendacje

--

Zalecenia

--

Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 9

Publiczny dostęp do informacji o programie studiów i realizacji procesu nauczania na kierunku historia prowadzonym przez UJK zapewniony jest kompleksowo. Na każdym poziomie, od strony Uczelni, poprzez stronę Wydziału Humanistycznego do strony Instytutu Historii jest zapewniony bezpośredni dostęp do Biuletynu Informacji Publicznej, w którym zamieszczone są wszystkie istotne dokumenty i akty prawne będące podstawą organizacji i realizacji kształcenia na Uczelni, w tym programy studiów, plany studiów i karty przedmiotów. W podobny sposób jest zapewniony dostęp do innych systemów i podstawowych stron UJK, w tym do serwisu bibliotecznego i serwisu Wirtualna Uczelnia zapewniającego indywidualną obsługę toku studiów. Wszystkie oferowane strony posiadają możliwość dostosowania strony do potrzeb osób z niepełnosprawnościami (dostępne „Accessibility Tools”) jak również odnośnik do strony zawierającej informacje dla użytkowników polskiego języka migowego.

Strona Instytutu zawiera wszystkie niezbędne informacje, dostępne w podziale na następujące główne kategorie: „Instytut”; „Nauka”; „Doktoranci”; „SKN Historyków”; „Studenci”; „Kandydaci”; „Studia”;

„Studia podyplomowe”; „Jakość kształcenia”; „Szkoły”. Podział informacji pomiędzy kategorie jest przejrzysty i logiczny, umożliwiając szybkie znalezienie potrzebnych danych. Nawet w przypadku pozornych niespójności, podział odnośników ułatwia dotarcie do poszczególnych podstron. W zakładce „Studenci” znajdują się odnośniki do podstawowych regulaminów i informacji dotyczących organizacji elementów kształcenia takich jak proces dyplomowania, zasady organizacji wyjazdów w ramach programu Erasmus+, zasady organizacji i odbywania praktyk zawodowych, ale również wzory podań i wniosków studenckich, kalendarz akademicki czy przekierowanie do Centrum Wsparcia Osób z Niepełnosprawnościami. Brak jest natomiast przekierowania do strony uczelni oferującej informacje na temat programu MOST, co mogłoby podnieść zainteresowanie studentów kierunku historia wymianą akademicką w obrębie uczelni polskich. W tym miejscu zapewniony jest również dostęp do platformy e-learningowej eduPortal, w ramach której oferowane jest wsparcie kształcenia prowadzonego z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. System jest dostępny po zalogowaniu się, a informacje sugerują, że są dostępne szkolenia w zakresie użytkowania systemu oraz wsparcie techniczne.

W zakładce „Studia” dostępne są informacje dotyczące organizacji procesu kształcenia (programy studiów i harmonogramy ich realizacji, karty przedmiotów) oraz ogólna charakterystyka kierunku. W ten sposób zapewniony jest pełen dostęp do informacji dotyczących samego procesu nauczania i uczenia się.

Zakładka „Jakość kształcenia” oferuje dane dotyczące wprowadzonych dobrych praktyk, ale przede wszystkim skupia się na przedstawieniu zadań i składu Kierunkowego Zespołu ds. Jakości Kształcenia oraz harmonogramu jego spotkań. Dodatkowo powtórzone są w tym miejscu odnośniki do aktów prawnych powiązanych z funkcjonowaniem systemu zapewniania jakości kształcenia (tj. regulamin dyplomowania i zasady przygotowania prac dyplomowych, obowiązującą na Uczelni procedurę antyplagiatową). W tej kategorii znajduje się również odnośnik do uczelnianej księgi procedur zapewniania jakości kształcenia, zawierającej listę aktów prawnych powiązanych bezpośrednio z jakością kształcenia na uczelni z podziałem na lata akademickie, w których przedstawione zasady zaczęły obowiązywać.

Zakładka „Kandydaci” oferuje osobom zainteresowanym podjęciem studiów na kierunku historia ogólne informacje dotyczące kształcenia w obrębie kierunku oraz bezpośredni dostęp do systemów rekrutacyjnych na poziomie studiów I i II stopnia, jak również studiach doktoranckich i podyplomowych. Ogólnouczelniany system internetowej rekrutacji na studia I i II stopnia Mimo braku aktywnej rekrutacji, ogólne informacje dla kandydatów na kierunek historia są dostępne w ramach oferty archiwalnej. Zawierają one informacje dotyczące kryteriów kwalifikacji, wymagane dokumenty oraz szczegółowe informacje dotyczące harmonogramu rekrutacji. W tym miejscu jest zaprezentowana także sylwetka absolwenta kierunku archeologia dla każdego stopnia, opisana w kategoriach ogólnych ze szczegółami dotyczącymi specyfiki w ramach oferowanych ścieżek, w tym perspektywy zawodowe absolwentów. Można również uzyskać informację dotyczącą wymaganych dokumentów w procesie rekrutacyjnym czy też informację dotyczącą indywidualnych szans na rekrutację na I stopień na podstawie ręcznie wprowadzonych wyników maturalnych. Główna strona systemu internetowej rekrutacji zawiera również schemat wyjaśniający proces rekrutacji na UJK, czy najczęściej zadawane pytania.

Dostępne w systemach uczelni są również informacje dotyczące losów zawodowych absolwentów. Szczegółowe analizy opracowane przez Akademickie Biuro Karier UJK są dostępne na stronie biura, wraz z informacjami dotyczącymi wsparcia studentów i absolwentów oraz współpracy z pracodawcami. **Rekomenduje się** wprowadzenie na stronie Instytutu Historii UJK odnośnika prowadzącego do serwisu Akademickiego Biura Karier, w celu ułatwienia dostępu do tych informacji kandydatom i studentom, oraz innym osobom zainteresowanym wsparciem w karierze zawodowej i perspektywami zawodowymi absolwentów kierunku historia.

Lp.	Zapewnienie informacji na stronach internetowych	TAK/NIE
1.	Sylwetka absolwenta (cele kształcenia, w tym wskazanie obszarów zatrudnienia/branż zawodowych i możliwości dalszego kształcenia).	tak
2.	Przyznawane kwalifikacje i tytuły zawodowe	tak
3.	Zasady rekrutacji	tak
4.	Zasady potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych poza szkolnictwem wyższym	tak
5.	Zasady uznawania efektów uczenia uzyskanych w szkolnictwie wyższym	tak
6.	Aktualne programy studiów z efektami uczenia się	tak
7.	Sylabusy	tak
8.	Kompletność sylabusów	tak
9.	Zasady przeprowadzania i zaliczania praktyk zawodowych	tak
10.	Zasady dyplomowania (kryteria merytoryczne)	tak
11.	Erasmus	tak
12.	Most	tak
13.	Informacje o wykładowcach (w tym godziny konsultacji i możliwości kontaktu)	tak
14.	Tygodniowy rozkład zajęć / harmonogram zjazdów i rozkład zajęć	tak
15.	Regulamin studiów	tak
16.	Pomoc materialna i sprawy bytowe	tak
17.	Informacje dla studentów z niepełnosprawnościami	tak
18.	Biuro Karier	tak
19.	Dane dotyczące losów zawodowych absolwentów	tak
20.	Informacje dotyczące funkcjonowania systemu zapewnienia jakości kształcenia (w tym o wyniki ankietyzacji studentów).	tak

Uczelnia prowadzi systematyczną ocenę dostępności informacji w ramach corocznych badań ankietowych obejmujących studentów uczelni. W zakres ankiet wchodzi ocena obsługi administracyjnej, w tym dostępności informacji w systemach informatycznych uczelni. **Rekomenduje się** weryfikację struktury strony Instytutu Historii UJK i usunięcie nieużywanych podstron, których funkcjonalność jest realizowana w innych miejscach struktury. Np. zakładka „Studenci” zawiera odnośnik „Ogłoszenia” który prowadzi do podstrony, na której ostatni wpis pochodzi ze stycznia 2018. Jednocześnie faktyczne ogłoszenia dla studentów dostępne są bezpośrednio na stronie głównej Instytutu Historii, odnośnik prowadzi do podstrony o nazwie „Komunikaty”.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 9 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Uczelnia w ramach dostępnych publicznie serwisów zapewnia dostęp do aktualnej, kompleksowej, zrozumiałej i zgodnej z potrzebami różnych grup odbiorców informacji o programie studiów i realizacji procesu nauczania i uczenia się na kierunku oraz o przyznawanych kwalifikacjach, warunkach przyjęcia na studia i możliwościach dalszego kształcenia, a także o zatrudnieniu absolwentów. Zapewniono dostosowanie systemów do potrzeb osób z niepełnosprawnościami.

Zakres przedmiotowy i jakość informacji o studiach podlegają systematycznym ocenom, w których uczestniczą studenci i inni odbiorcy informacji, a wyniki tych ocen są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Sformułowane poniżej rekomendacje dotyczące zdiagnozowanych uchybień nie mają wpływu na ogólną pozytywną ocenę spełniania kryterium.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Rekomendacje

1. Wprowadzenie na stronie Instytutu Historii UJK odnośnika prowadzącego do serwisu Akademickiego Biura Karier, w celu ułatwienia dostępu do informacji dotyczących perspektyw zawodowych studentów i absolwentów kierunku historia
2. Weryfikacja struktury strony Instytutu Historii UJK i usunięcie nieużywanych podstron, szczególnie tych, których funkcjonalność jest realizowana w innych miejscach struktury.

Zalecenia

Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 10

Na Uczelni funkcjonuje formalnie przyjęty system nadzoru organizacyjnego i merytorycznego nad kierunkami studiów. W przypadku kierunku historia jest on pełniony bezpośrednio przez dyrektora Instytutu Historii, którego wspiera zastępca do spraw kształcenia, dziekan Wydziału Humanistycznego wraz z prodziekanem ds. Kształcenia oraz prorektor ds. kształcenia. Za nadzór administracyjny są natomiast odpowiedzialni przypisani do kierunku historia odpowiednio: pracownik administracyjny z Sekcji Obsługi Dydaktyki i pracownik administracyjny Sekcji Obsługi Studenta. Kompetencje i zakres odpowiedzialności osób sprawujących nadzór organizacyjny i merytoryczny został szczegółowo opisany w Statucie Uczelni oraz Regulaminie Organizacyjnym UJK w Kielcach.

Jakość kształcenia jest kontrolowana przez Wewnętrzny System Zapewniania Jakości Kształcenia odpowiedzialny za przygotowanie i weryfikację funkcjonowania procedur w tym zakresie. Organem zajmującym się kontrolą jakości procesu kształcenia na poziomie uczelni jest Uniwersytecka Komisja ds. Kształcenia (UKK) a na poziomie wydziału – Wydziałowa Komisja ds. Kształcenia (WKK) oraz Zespół ds. Ewaluacji Jakości Kształcenia na Wydziale. Działania na poziomie kierunku historia są zaś monitorowane przez Kierunkowy Zespół ds. Jakości Kształcenia (KZJK). System ten został szczegółowo

opracowany i opisany w szeregu aktów normatywnych, w których kompetencje i zakres odpowiedzialności ww. zespołów zostały określone w sposób przejrzysty. Do ich zadań należy wdrażanie procedur, metod i narzędzi oceny jakości i przebiegu kształcenia oraz ewaluacja procesu kształcenia na kierunku.

Uczelnia przyjęła formalnie zasady dotyczące projektowania, dokonywania zmian i zatwierdzania programu studiów, jak również zaprzestania prowadzenia studiów wyższych na wybranym kierunku (Zarządzenie nr 22/2020 Rektora UJK z dnia 30 stycznia 2020 roku w sprawie wytycznych dotyczących budowy programu studiów oraz wzoru wniosku o utworzenie nowego kierunku studiów wyższych oraz Procedura tworzenia i zaprzestania prowadzenia studiów wyższych i studiów podyplomowych oraz modyfikowania programów tych studiów WSZJK – W/1 wersja 7/2023).

Wskazane procedury na kierunku historia są prowadzone we współpracy interesariuszy zewnętrznych i wewnętrznych, którzy czynnie uczestniczą w pracach KZJK. Przykładem takiego działania jest modyfikacja programu studiów i usunięcie prowadzonej specjalizacji administracja dobrami kultury. Na wniosek otoczenia społeczno-gospodarczego treści te zostały wprowadzone w formie studiów podyplomowych, co lepiej odpowiada potrzebom pracodawców z regionu.

Przyjęcie na studia odbywa się w oparciu formalnie przyjęte warunki i kryteria kwalifikacji kandydatów ogłaszane corocznie przez Senat UJK w uchwale rekrutacyjnej.

W ramach obowiązującego systemu zapewniania jakości kształcenia na poziomie kierunku (w ramach działalności KZJK) prowadzone są cykliczne (coroczne) analizy w zakresie specyficznych dla kierunku zagadnień, podczas gdy na poziomie wydziałowym WZJK poddaje analizie i ocenie wyniki działalności KZJK oraz rozwiązania o wykraczające poza ramy pojedynczego kierunku studiów. Zespół ds. Ewaluacji Jakości Kształcenia przeprowadza nadzór nad wprowadzaniem prac naprawczych związanych z aktualnymi zaleceniami akredytacyjnymi, a w ramach Uczelnianej Komisji Kształcenia systematycznie (corocznie) przeprowadzana jest kontrola na wybranym kierunku i poziomie studiów, na tej podstawie przeprowadzana jest ocena programów studiów i wyciągane wnioski dotyczące ich udoskonalania. Biuro Karier przygotowuje coroczne raporty dotyczące monitoringu losów absolwentów. W ten sposób zapewniania jest kompleksowa ocena i weryfikacja jakości kształcenia na uczelni.

W systematycznej ocenie programu studiów biorą udział interesariusze wewnętrzni (kadra prowadząca kształcenie, studenci) jak i zewnętrzni (przedstawiciele otoczenia społeczno-gospodarczego), głównie poprzez bezpośredni udział w pracach kierunkowego zespołu jakości kształcenia oraz poprzez rozwiązania pozasystemowe (komunikacja bezpośrednia). W przypadku przedstawicieli pracodawców to ostatnie rozwiązanie jest wspierane przez bliską współpracę z Instytutem Historii podczas organizowania i przeprowadzania praktyk zawodowych.

System oceny w przypadku interesariuszy wewnętrznych skupiony jest na badaniach ankietowych studentów. Badania te prowadzone są w ramach WSZJK w formie elektronicznej, za pomocą systemu Wirtualna Uczelnia. Na kierunku historia przyjęto również dodatkowe badanie ankietowe po zakończeniu cyklu kształcenia, którego celem jest weryfikacja osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się oraz kierunkowych efektów uczenia się (ankiety są przygotowane w formie drukowanej, wypełnianej przez studentów w sposób anonimowy).

Uczelnia ma więc wypracowane procedury pozwalające na szczegółowe i kompleksowe monitorowanie jakości kształcenia. Zdiagnozowane w toku wizytacji niedociągnięcia w zakresie kryterium 1 i kryterium 2 wskazują, że procedury te nie są w pełni wdrożone i nie prowadzą do identyfikacji nieprawidłowości m.in. w zakresie zgodności efektów uczenia się ze standardami kształcenia określonymi w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy. Te nieprawidłowości przełożyły się na niewłaściwe sformułowanie treści programowych, które

również nie odpowiadają standardom kształcenia nauczycieli określonych w wyżej wymienionych rozporządzeniach. **Zaleca się** pełne wdrożenie istniejących procedur, weryfikację oraz ocenę skuteczności ich działania w celu zapobiegania występowaniu zaobserwowanych nieprawidłowości. Jakość kształcenia na kierunku jest regularnie oceniana przez Polską Komisję Akredytacyjną. Wyniki ostatniej oceny doprowadziły do zmian pozwalających na realizację zaleceń wskazanych podczas poprzedniej oceny kierunku. Wdrożone w toku działań naprawczych rozwiązania nie zapobiegły wystąpieniu innych nieprawidłowości wskazujących na niedociągnięcia systemu zapewniania jakości kształcenia.

Zalecenia dotyczące kryterium 10 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

(Ocenę realizacji zaleceń należy uwzględnić w ocenie spełnienia kryterium, mając na uwadze postanowienia ust. 4 pkt 2 zał. nr 3 do Statutu PKA)

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 10 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia	Ocena realizacji zalecenia (zalecenie zrealizowane / zalecenie niezrealizowane)
1.	Zaleca się wdrożenie systematycznych i kompleksowych przeglądów programu studiów prowadzących do skutecznych działań doskonalących proces kształcenia	Wprowadzono system szczegółowego i kompleksowego monitorowania jakości kształcenia	zalecenie zrealizowane

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 10 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione częściowo

Uzasadnienie

Zostały formalnie przyjęte i są stosowane zasady projektowania, zatwierdzania i zmiany programu studiów oraz prowadzone są systematyczne oceny programu studiów oparte o wyniki analizy wiarygodnych danych i informacji, z udziałem interesariuszy wewnętrznych, w tym studentów oraz zewnętrznych, mające na celu doskonalenie jakości kształcenia.

Jakość kształcenia na kierunku podlega cyklicznym zewnętrznym ocenom jakości kształcenia, których wyniki są publicznie dostępne i wykorzystywane w doskonaleniu jakości.

Uczelnia zrealizowała zalecenia zawarte w Uchwale PKA. Jednakże przyjęte rozwiązania nie poskutkowały skuteczną identyfikacją nieprawidłowości w zakresie zapewnienia jakości programu studiów na kierunku historia. W efekcie, przyjęte działania naprawcze nie doprowadziły do uzyskania oczekiwanych efektów.

Propozycja oceny kryterium spełnione częściowo wynika z nieprawidłowości dotyczących 1) braku skutecznej identyfikacji i podjęcia działań naprawczych w przypadku niedociągnięć programu studiów wskazanych w kryterium 1 i 2.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Rekomendacje

Zalecenia

1. Zaleca się efektywne wdrożenie na kierunku zasad uczelnianego systemu zapewniania jakości kształcenia, implikujące wprowadzenie skutecznych działań naprawczych w odniesieniu do programu studiów i jego realizacji i skutkujące podniesieniem jakości kształcenia na kierunku.

Szczegółowe kryteria dokonywania oceny programowej

Profil ogólnoakademicki

Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się

Standard jakości kształcenia 1.1

Koncepcja i cele kształcenia są zgodne ze strategią uczelni, mieszczą się w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których kierunek jest przyporządkowany, są powiązane z działalnością naukową prowadzoną w uczelni w tej dyscyplinie lub dyscyplinach oraz zorientowane na potrzeby otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym w szczególności zawodowego rynku pracy.

Standard jakości kształcenia 1.2

Efekty uczenia się są zgodne z koncepcją i celami kształcenia oraz dyscypliną lub dyscyplinami, do których jest przyporządkowany kierunek, opisują, w sposób trafny, specyficzny, realistyczny i pozwalający na stworzenie systemu weryfikacji, wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne osiągnięte przez studentów, a także odpowiadają właściwemu poziomowi Polskiej Ramy Kwalifikacji oraz profilowi ogólnoakademickiemu.

Standard jakości kształcenia 1.2a

Efekty uczenia się w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy, zawierają pełny zakres ogólnych i szczegółowych efektów uczenia się zawartych w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 1.2b

Efekty uczenia się w przypadku kierunków studiów kończących się uzyskaniem tytułu zawodowego inżyniera lub magistra inżyniera zawierają pełny zakres efektów, umożliwiających uzyskanie kompetencji inżynierskich, zawartych w charakterystykach drugiego stopnia określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 7 ust. 3 ustawy z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji (Dz. U. z 2018 r. poz. 2153 i 2245).

Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się

Standard jakości kształcenia 2.1

Treści programowe są zgodne z efektami uczenia się oraz uwzględniają w szczególności aktualny stan wiedzy i metodyki badań w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których jest przyporządkowany kierunek, jak również wyniki działalności naukowej uczelni w tej dyscyplinie lub dyscyplinach.

Standard jakości kształcenia 2.1a

Treści programowe w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy obejmują pełny zakres treści programowych zawartych w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 2.2

Harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, a także liczba semestrów, liczba godzin zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i szacowany nakład pracy studentów mierzony liczbą punktów ECTS, umożliwiającą studentom osiągnięcie wszystkich efektów uczenia się.

Standard jakości kształcenia 2.2a

Harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, a także liczba semestrów, liczba godzin zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i szacowany nakład pracy studentów mierzony liczbą punktów ECTS w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 2.3

Metody kształcenia są zorientowane na studentów, motywują ich do aktywnego udziału w procesie nauczania i uczenia się oraz umożliwiają studentom osiągnięcie efektów uczenia się, w tym w szczególności umożliwiają przygotowanie do prowadzenia działalności naukowej lub udział w tej działalności.

Standard jakości kształcenia 2.4

Jeśli w programie studiów uwzględnione są praktyki zawodowe, ich program, organizacja i nadzór nad realizacją, dobór miejsc odbywania oraz środowisko, w którym mają miejsce, w tym infrastruktura, a także kompetencje opiekunów zapewniają prawidłową realizację praktyk oraz osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się, w szczególności tych, które są związane z nabywaniem kompetencji badawczych.

Standard jakości kształcenia 2.4a

Program praktyk zawodowych, organizacja i nadzór nad ich realizacją, dobór miejsc odbywania oraz środowisko, w którym mają miejsce, w tym infrastruktura, a także kompetencje opiekunów, w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art.

68 ust. 1 ustawy są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 2.5

Organizacja procesu nauczania zapewnia efektywne wykorzystanie czasu przeznaczonego na nauczanie i uczenie się oraz weryfikację i ocenę efektów uczenia się.

Standard jakości kształcenia 2.5a

Organizacja procesu nauczania i uczenia się w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy jest zgodna z regułami i wymaganiami w zakresie sposobu organizacji kształcenia zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie

Standard jakości kształcenia 3.1

Stosowane są formalnie przyjęte i opublikowane, spójne i przejrzyste warunki przyjęcia kandydatów na studia, umożliwiające właściwy dobór kandydatów, zasady progresji studentów i zaliczania poszczególnych semestrów i lat studiów, w tym dyplomowania, uznawania efektów i okresów uczenia się oraz kwalifikacji uzyskanych w szkolnictwie wyższym, a także potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych w procesie uczenia się poza systemem studiów.

Standard jakości kształcenia 3.2

System weryfikacji efektów uczenia się umożliwia monitorowanie postępów w uczeniu się oraz rzetelną i wiarygodną ocenę stopnia osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, a stosowane metody weryfikacji i oceny są zorientowane na studenta, umożliwiają uzyskanie informacji zwrotnej o stopniu osiągnięcia efektów uczenia się oraz motywują studentów do aktywnego udziału w procesie nauczania i uczenia się, jak również pozwalają na sprawdzenie i ocenę wszystkich efektów uczenia się, w tym w szczególności przygotowania do prowadzenia działalności naukowej lub udział w tej działalności.

Standard jakości kształcenia 3.2a

Metody weryfikacji efektów uczenia się w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy, są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 3.3

Prace etapowe i egzaminacyjne, projekty studenckie, dzienniki praktyk (o ile praktyki są uwzględnione w programie studiów), prace dyplomowe, studenckie osiągnięcia naukowe/artystyczne lub inne związane z kierunkiem studiów, jak również udokumentowana pozycja absolwentów na rynku pracy lub ich dalsza edukacja potwierdzają osiągnięcie efektów uczenia się.

Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry

Standard jakości kształcenia 4.1

Kompetencje i doświadczenie, kwalifikacje oraz liczba nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia ze studentami zapewniają prawidłową realizację zajęć oraz osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się.

Standard jakości kształcenia 4.1a

Kompetencje i doświadczenie oraz kwalifikacje nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia ze studentami w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 4.2

Polityka kadrowa zapewnia dobór nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia, oparty o transparentne zasady i umożliwiający prawidłową realizację zajęć, uwzględnia systematyczną ocenę kadry prowadzącej kształcenie, przeprowadzaną z udziałem studentów, której wyniki są wykorzystywane w doskonaleniu kadry, a także stwarza warunki stymulujące kadrę do ustawicznego rozwoju.

Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie

Standard jakości kształcenia 5.1

Infrastruktura dydaktyczna, naukowa, biblioteczna i informatyczna, wyposażenie techniczne pomieszczeń, środki i pomoce dydaktyczne, zasoby biblioteczne, informacyjne, edukacyjne oraz aparatura badawcza, a także infrastruktura innych podmiotów, w których odbywają się zajęcia są nowoczesne, umożliwiają prawidłową realizację zajęć i osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się, w tym przygotowanie do prowadzenia działalności naukowej lub udział w tej działalności, jak również są dostosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnością, w sposób zapewniający tym osobom pełny udział w kształceniu i prowadzeniu działalności naukowej.

Standard jakości kształcenia 5.1a

Infrastruktura dydaktyczna i naukowa uczelni, a także infrastruktura innych podmiotów, w których odbywają się zajęcia w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 5.2

Infrastruktura dydaktyczna, naukowa, biblioteczna i informatyczna, wyposażenie techniczne pomieszczeń, środki i pomoce dydaktyczne, zasoby biblioteczne, informacyjne, edukacyjne oraz

aparatura badawcza podlegają systematycznym przeglądom, w których uczestniczą studenci, a wyniki tych przeglądów są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku

Standard jakości kształcenia 6.1

Prowadzona jest współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym, w tym z pracodawcami, w konstruowaniu programu studiów, jego realizacji oraz doskonaleniu.

Standard jakości kształcenia 6.2

Relacje z otoczeniem społeczno-gospodarczym w odniesieniu do programu studiów i wpływ tego otoczenia na program i jego realizację podlegają systematycznym ocenom, z udziałem studentów, a wyniki tych ocen są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku

Standard jakości kształcenia 7.1

Zostały stworzone warunki sprzyjające umiędzynarodowieniu kształcenia na kierunku, zgodnie z przyjętą koncepcją kształcenia, to jest nauczyciele akademicki są przygotowani do nauczania, a studenci do uczenia się w językach obcych, wspierana jest międzynarodowa mobilność studentów i nauczycieli akademickich, a także tworzona jest oferta kształcenia w językach obcych, co skutkuje systematycznym podnoszeniem stopnia umiędzynarodowienia i wymiany studentów i kadry.

Standard jakości kształcenia 7.2

Umiędzynarodowienie kształcenia podlega systematycznym ocenom, z udziałem studentów, a wyniki tych ocen są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia

Standard jakości kształcenia 8.1

Wsparcie studentów w procesie uczenia się jest wszechstronne, przybiera różne formy, adekwatne do efektów uczenia się, uwzględnia zróżnicowane potrzeby studentów, sprzyja rozwojowi naukowemu, społecznemu i zawodowemu studentów poprzez zapewnienie dostępności nauczycieli akademickich, pomoc w procesie uczenia się i osiąganiu efektów uczenia się oraz w przygotowaniu do prowadzenia działalności naukowej lub udziału w tej działalności, motywuje studentów do osiągania bardzo dobrych wyników uczenia się, jak również zapewnia kompetentną pomoc pracowników administracyjnych w rozwiązywaniu spraw studenckich.

Standard jakości kształcenia 8.2

Wsparcie studentów w procesie uczenia się podlega systematycznym przeglądom, w których uczestniczą studenci, a wyniki tych przeglądów są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach

Standard jakości kształcenia 9.1

Zapewniony jest publiczny dostęp do aktualnej, kompleksowej, zrozumiałej i zgodnej z potrzebami różnych grup odbiorców informacji o programie studiów i realizacji procesu nauczania i uczenia się na kierunku oraz o przyznawanych kwalifikacjach, warunkach przyjęcia na studia i możliwościach dalszego kształcenia, a także o zatrudnieniu absolwentów.

Standard jakości kształcenia 9.2

Zakres przedmiotowy i jakość informacji o studiach podlegają systematycznym ocenom, w których uczestniczą studenci i inni odbiorcy informacji, a wyniki tych ocen są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów

Standard jakości kształcenia 10.1

Zostały formalnie przyjęte i są stosowane zasady projektowania, zatwierdzania i zmiany programu studiów oraz prowadzone są systematyczne oceny programu studiów oparte o wyniki analizy wiarygodnych danych i informacji, z udziałem interesariuszy wewnętrznych, w tym studentów oraz zewnętrznych, mające na celu doskonalenie jakości kształcenia.

Standard jakości kształcenia 10.2

Jakość kształcenia na kierunku podlega cyklicznym zewnętrznym ocenom jakości kształcenia, których wyniki są publicznie dostępne i wykorzystywane w doskonaleniu jakości.

Polska
Komisja
Akredytacyjna

